

Projekt

STRATEGIA ROZWOJU GMINY I MIASTA KOZIEGŁOWY na lata 2014-2020

Koziegłowy 2014

Spis treści:

I. PRZYGOTOWANIE STRATEGII ROZWOJU	3
1.1. Cel opracowania	3
1.2. Metodologia opracowania Strategii	4
1.3. Rola społeczności lokalnej w budowie strategii – konsultacje społeczne	7
II. RYS HISTORYCZNY GMINY I MIASTA KOZIEGŁOWY	8
III. ANALIZA STANU ISTNIEJĄCEGO GMINY I MIASTA KOZIEGŁOWY	10
3.1. Uwarunkowania przyrodnicze	13
3.2. Komunikacja	17
3.3. Powierzchnia i grunty	18
3.4. Demografia	19
3.5. Gospodarka	23
3.6. Infrastruktura techniczna	27
3.7. Edukacja, kultura, sport i turystyka	30
IV. ZIDENTYFIKOWANE PROBLEMY –ANALIZA SWOT	40
V. USTALENIA STRATEGICZNE	46
4.1. Wizja oraz Misja Gminy i Miasta Koziegłowy	46
4.2. Priorytety rozwoju, cele strategiczne i szczegółowe	47
VI. WDRAŻANIE STRATEGII	52
Finansowanie	52
Monitoring	53
VII. MONITORING STRATEGII	54
Spis tablic	59
Spis rysunków	59

I. PRZYGOTOWANIE STRATEGII ROZWOJU

1.1. Cel opracowania

Strategia Rozwoju Gminy to proces sformułowania wizji oraz misji jednostki samorządu terytorialnego, wskazania priorytetów, celów strategicznych i szczegółowych.

Nowe ujęcie wizji ma na celu określenie podstawowych rozwiązań, kierunków, tempa i skali rozwoju gospodarczego, społecznego i przestrzennego. Strategia jest swego rodzaju planem działania, który określa główne cele rozwoju gminy, przyjmuje podstawowe kierunki i priorytety działań, jakie należy podjąć, aby przyjęte cele realizować.

Celem przygotowania dokumentu jest również uzyskanie dokładnej analizy sytuacji gospodarczej i społecznej jednostki samorządu terytorialnego. Gromadzone są szczegółowe dane o wszystkich aspektach jej funkcjonowania i to nie tylko według stanu na dzień opracowywania, ale kilka lat wstecz. Dzięki temu istnieje możliwość zbadania i porównania poziomu rozwoju na przestrzeni ostatnich kilku lat.

Tworzenie strategii jest procesem dynamicznym, ciągłym, a jej wdrożenie i efekty zależą od konsekwencji w działaniu, zaangażowaniu samorządu i społeczeństwa, w ramach konsultacji społecznych.

Efektywne planowanie strategiczne posiada trzy cechy¹:

- pomaga samorządowi sformułować wspólne akceptowane cele i tak kierować rozwojem miasta by je osiągnąć,
- przedstawia samorządowi cele i zadania rozwoju: jakie plany są do zrealizowania, jakie są niezbędne ku temu zasoby, jak osiągnąć zakładane cele,
- skupienie się na wykonalnych, a nie pożądanym przedsięwzięciach – musi zatem zawierać realistyczną ocenę lokalnych zasobów, szans i zagrożeń.

Dokument pokazuje trendy rozwojowe i jest podstawą do obiektywnej oceny możliwości dalszego rozwoju. Jest on opisem stanu, do którego będzie się można odwoływać w trakcie realizacji strategii, śledząc postępy wdrażania zaplanowanych działań. W wyniku przeprowadzonej analizy stanu istniejącego na podstawie danych historycznych (w tym statystycznych) oraz ankiet wypełnionych przez mieszkańców opracowano analizę SWOT oraz zdefiniowano cele rozwoju Miasta i Gminy Koziegłowy.

¹Strategie rozwoju gospodarczego miast i gmin. red.: Wagner D.C., Warszawa: Municipium, 2000, s.10.

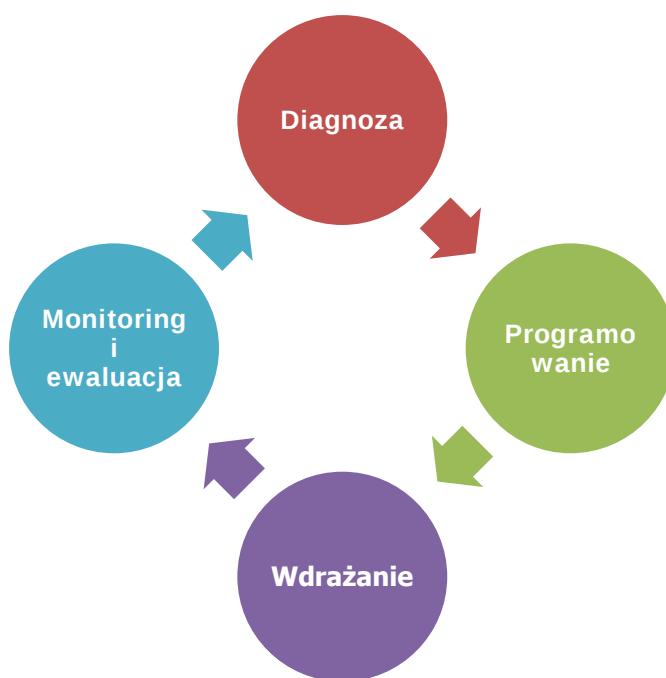
1.2. Metodologia opracowania Strategii

Zastosowana metodologia polegała na opracowaniu diagnozy stanu istniejącego w Gminie Koziegłowy na podstawie dostępnych danych, w tym Głównego Urzędu Statystycznego, Urzędu Gminy i Miasta Koziegłowy oraz innych niezbędnych informacji potrzebnych do określenia możliwości rozwoju.

W badaniach starano się wskazać podstawowe problemy, które ograniczają, bądź opóźniają rozwój gminy. W tym celu wykorzystano literaturę, dane statystyczne, ankiety z mieszkańcami, oraz wywiady. Przeprowadzono konsultacje społeczne.

Metodologię opracowania Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Koziegłowy można przedstawić w czterech fazach, które obejmują: diagnozę, programowanie, wdrażanie, monitoring wraz z ewaluacją.

Rysunek 1. Metodologia opracowania Strategii Rozwoju

Źródło: opracowanie własne

Diagnoza

Celem diagnozy jest określenie obecnego i przyszłego potencjału. Dzięki niej można uzyskać informacje o zmianie stanu (dynamice), a także określić poziom rozwoju, jaki osiągnęła gmina. Umożliwia to odpowiednie przygotowanie działań na wypadek kryzysu lub podjęcie koniecznych decyzji wtedy, gdy potrzebna będzie zmiana.

W diagnozie pierwotne i wtórne źródła, między innymi wyniki ankiety, która została przeprowadzona wśród mieszkańców gminy, wywiadów oraz analizy danych statystycznych Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) i Urzędu Gminy i Miasta Koziegłowy.

W ramach etapu identyfikacji mocnych i słabych stron jednostki samorządu terytorialnego zdiagnozowano podstawowe czynniki i bariery w rozwoju gminy, również w ujęciu dynamicznym (z uwzględnieniem zmian w czasie).

Na podstawie analizy danych statystycznych (historycznych) oraz wyników ankietyzacji przeprowadzonych w ramach konsultacji społecznych wśród mieszkańców całej gminy określono uwarunkowania wpływające na rozwój gminy.

Diagnozę zamyka analiza SWOT, w której wykorzystano także wskazania zawarte w innych dokumentach, jeśli można je było odnieść do rozwoju gminy. Metodą analizy SWOT dokonano identyfikacji słabych i mocnych stron, szans i zagrożeń (SWOT - kompleksowa metoda analizy mocnych stron oraz barier w realizacji celów).

Strenghts - silne strony

Weaknesses - słabe strony

Opportunities - szansę

Threatens - zagrożenia

Analiza SWOT była również przedmiotem konsultacji społecznych przeprowadzonych na obszarze Gminy i Miasta Koziegłowy.

Powyższe badania stały się podstawą do określenia wizji, misji, kierunków oraz celów strategicznych i szczegółowych rozwoju gminy do roku 2020, które znajdą później odzwierciedlenie w postaci konkretnych zadań (projektów) na poszczególne lata w dokumentach programowych jednostki samorządowej.

Programowanie

Programowanie wynika z diagnozy, prognozy i uwzględnia wizję i misję rozwoju, priorytety, cele strategiczne oraz cele szczegółowe.

Strategiczne cele - są najważniejszymi celami, które gmina zamierza zrealizować. Przekształcają się ze strategicznych kwestii, które oddziałują na całą jednostkę samorządową. W celach strategicznych wyróżniono cele szczegółowe. Cele wynikają z analizy SWOT oraz zidentyfikowanych problemów.

Wdrażanie

Wdrażanie celów rozwoju gminy powinno odbywać się na określonych zasadach. W procesie wdrażania Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Koziegłowy, w trakcie którego wyznaczane będą na poziomie lokalnym lub regionalnym lokalizacje konkretnych przedsięwzięć i inwestycji mogących oddziaływać na środowisko, należy uwzględniać cele i zasady ochrony środowiska, w tym określone w ustawie prawo ochrony środowiska oraz ustawie o ochronie przyrody.

Monitoring i ewaluacja

Istotą monitoringu jest gromadzenie, opracowywanie i przekazywanie informacji przydatnych w zarządzaniu rozwojem gminy.

Głównymi obszarami monitorowania i ewaluacji Strategii Rozwoju Gminy są pogramy oraz realizowane projekty, w tym zadania inwestycyjne.

W celu sprawnego i efektywnego wdrażania założeń dokumentu niezbędne jest ciągle monitorowanie efektów rzeczowych projektów, wchodzących w zakres określonych programów oraz wydatków na ich realizację. Sam proces monitorowania obejmuje zbieranie danych, obrazujących tempo i jakość wdrażania projektów realizujących cele zawarte w Strategii.

Monitoring oraz upowszechnienie efektów i wyników realizacji projektów osiągających zakładane cele Strategii, będzie prowadzony w oparciu o zgromadzone informacje oraz osiągnięte wskaźniki.

1.3. Rola społeczności lokalnej w budowie strategii – konsultacje społeczne

Strategia została opracowana zgodnie z zasadami partnerstwa społecznego, przyjętymi i ogólnie akceptowanymi dla tego rodzaju dokumentu strategicznego.

Aktywny udział społeczności w pracach nad przygotowaniem Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Koziegłowy zapewnia temu dokumentowi poczucie lokalnej własności i reprezentacji interesów społeczności gminnej.

Dokument podlegał konsultacjom społecznym:

- ankietyzacja: 26.02.2014 – 27.03.2014r. (badanie mocnych i słabych stron, problemów i potrzeb),
- konsultacje dotyczące aktualnych aktów prawnych, inwestycji lub innych przedsięwzięć, które będą miały wpływ na życie mieszkańców ,
- maj - czerwiec 2014r. – wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy i Miasta Koziegłowy oraz na tablicach sołeckich na terenie gminy.

Zastosowane narzędzia w ramach konsultacji społecznych - działania:

- motywacyjno-promocyjne (reklamy w lokalnej prasie – 2 emisje na 1 konsultacje, informacja na stronie internetowej Gminy i Miasta Koziegłowy),
- promocyjno-informacyjne (plakaty 300szt. na 1 konsultacje),
- edukacyjno-informacyjne (biuletyn informacyjny, zawierający m.in. informacje o zakresie merytorycznym danego aktu, cele i rezultaty jego wprowadzenia, sposobu i możliwości wyrażenia opinii, roli i potrzeby jego wdrożenia – 3000szt. przed wdrożeniem),
- motywacyjno-informacyjne (2 spotkania na 1 wdrożenie).

II. RYS HISTORYCZNY GMINY I MIASTA KOZIEGŁOWY

Historia Koziegłów sięga okresu średniowiecza. Miejscowość swoją nazwę wywodzi prawdopodobnie od jej założyciela Drogosława herbu Zerwikaptur, który „w brudnym polu miał trzy szare głowy kozie”. Około 1106 r. osadę Koziegłowy wraz z przyległościami Drogosław otrzymał od Bolesława Krzywoustego z prawem założenia wsi. Za panowania Kazimierza Sprawiedliwego Koziegłowy wzięły w posiadanie Mikołaj,

herbu Lis, który po przejęciu majątności od razu przystąpił do budowy warownego zamczyska na bagnach zwanego Żabim Krukiem. Obok nowej wczesnośredniowiecznej warowni leżącej w punkcie węzłowych połączeń komunikacyjnych (główne szlaki handlowe, przebiegające w owych czasach: z Piotrkowa Trybunalskiego przez Częstochowę, Koziegłowy do Siewierza i Będzina oraz z Opola przez Koziegłowy, Lelów do Krakowa), powstało podgrodowe targowisko. W 1241 r. Koziegłowy doszczętnie zniszczyli Tatarzy. Zamek został zdobyty i częściowo spalony. W drugiej połowie XIV w. właścicielem Koziegłów zostaje Krystyn I herbu Lis kasztelan sądecki i starosta kolski nazwany z czasem Koziegłowskim, który za czasów Władysława Jagiełły cieszył się wielkim poważaniem i sławą wojskową. 15 lipca 1410 r. Krystyn I poprowadził pod Grunwald, wystawioną własnym kosztem 42 chorągiew. Innym godnym odnotowania faktem z historii miasta jest pobyt króla Jagiełły w czerwcu 1426 r. na zamku koziegłowskim. W czasach panowania rodu Lisów Koziegłowskich ziemia ta przeżywa okres rozkwitu - powstają kaplice i zamek rycerski, następuje lokalizacja miasta na prawie niemieckim. Rozwija się górnictwo, hutnictwo żelaza, prężnie działają cztery osady młyńskie, dwa browary i kuźnia. Koziegłowy stanowią wówczas centrum dużego kompleksu dóbr nazwanych później „baronatem koziegłowskim”. W 1519 r. Krystyn IV sprzedał Koziegłowy wraz z okolicą (baronat koziegłowski) biskupowi krakowskiemu Janowi Konarskiemu. Bez większych problemów życie społeczno-gospodarcze rozwijało się w XVI w. Dużą rolę odgrywało przetwórstwo płodów rolnych i hodowla. Kupcy utrzymywali ożywione kontakty ze Śląskiem ze względu na bliską drogę do Prus. Po przyłączeniu Koziegłów do Rzeczypospolitej król Stanisław Poniatowski 27 kwietnia 1792 r. wydał dla miasta przywilej potwierdzający wcześniej nadane przywileje biskupów krakowskich. Wydarzenia polityczne przełomu XVIII–XIX w., a także rozwój kapitalizmu powodują perturbacje związane z rozwojem okolicy. Koziegłowy mocno odczuły zniszczenia wojenne spowodowane potopem szwedzkim, przemarszem wojsk konfederatów barskich i rosyjskich. Budowa kolei warszawsko-wiedeńskiej zostawia Koziegłowy i okolice na uboczu. W czasie rozbiorów mieszkańcy Koziegłów uczestniczą w życiu całego kraju i dzielą jego losy. Przed wymarszem Napoleona na Moskwę Koziegłowy własnym kosztem wystawiają oddział gwardii narodowej, który w kampanii 1812 r. walczy pod rozkazami gen. Jana Henryka Dąbrowskiego. Biorą udział w Powstaniu Listopadowym i Styczniowym, za co w 1870 r. Koziegłowy tracą prawa miejskie. W latach 1914-1918 r. Koziegłowy

okupują Niemcy. Po odzyskaniu niepodległości osada otrzymuje własną administrację, ale bez praw miejskich. II wojna światowa także odciska piętno na ziemi koziegłowskiej. 8 października 1939 r. gmina zostaje wcielona do Rzeszy. W nocy z 19 na 20 stycznia 1945 r. Niemców wypierają wojska radzieckie. W listopadzie 1949 r. przywrócono Koziegłowom prawa miejskie. Wiele zmieniło się w mieście po II wojnie światowej. Otwarto szkołę podstawową oraz pierwsze w historii miasta gimnazjum. Na miejscu dawnego ratusza stanął budynek dla władz miejskich. Powstał Ośrodek Zdrowia, Miejski Dom Kultury, szkoła, liceum i przedszkole oraz wiele placówek handlowych. Dzięki szybkiemu rozwojowi Gmina stała się atrakcyjnym miejscem życia i pracy. Szereg nowych inwestycji wpływa na pozytywny wizerunek rozwoju Gminy i Miasta Koziegłowy.

III. ANALIZA STANU ISTNIEJĄCEGO GMINY I MIASTA KOZIEGŁOWY

Gmina miejsko-wiejska Koziegłowy położona jest w południowej Polsce, w województwie śląskim, w powiecie myszkowskim. Jest drugą co do wielkości gminą w dawnym województwie częstochowskim i największą gminą powiatu. Sąsiaduje z gminami Poraj, Żarki, Siewierz, Woźniki, Kamienica Polska oraz z miastem powiatowym Myszków.

Rysunek 2. Lokalizacja Gminy Koziegłowy w Polsce

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.maps.google.pl

Gmina zajmuje pas łagodnych równin przecinanych dolinami płynących rzek i strumieni, pod względem klimatycznym sprzyja rozwojowi rolnictwa. Dodatkowym atutem położenia gminy jest przebiegająca tędy trasa szybkiego ruchu (droga krajowa DK- 1) łącząca Cieszyn z Gdynią z rozwidleniem wiodącym na Warszawę.

Z uwagi na swoje dogodne położenie, bliskość trasy szybkiego ruchu Cieszyn - Gdańsk, lotniska pasażerskiego w Katowicach – Pyrzowicach (oddalonego od Koziegłów o ok. 30 km), Centralnej Magistrali Kolejowej w Zawierciu i Myszkowie oraz przebiegającą tedy linię kolejową Katowice - Warszawa, gmina jest bardzo dobrze skomunikowana z innymi regionami kraju i z zagranicą.

W skład Gminy Koziegłowy wchodzi następujące sołectwa: Cynków, Gniazdów, Gliniana Góra, Koclin, Koziegłówki, Krusin, Lgota Górna, Lgota Mokresz, Lgota Nadwarcie, Markowice, Miłość, Mysłów, Mzyki, Nowa Kuźnica, Oczko, Osiek, Pińczyce, Postęp, Pustkowie Lgockie, Rzeniszów, Siedlec Duży, Stara Huta I, Stara Huta II, Winowno, Wojsławice, Zabijak.

Miasto Koziegłowy pełni funkcję ośrodka miejsko-gminnego o znaczeniu administracyjno-usługowym, z siedzibą władz gminy, gdzie najbardziej prężnie rozwija się gospodarka produkcyjna gminy.

Rysunek 3. Lokalizacja Gminy Koziegłowy w Województwie Śląskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.slaskie.pl

Rysunek 4. Lokalizacja Gminy Koziegłowy w Powiecie Myszkowskim

Źródło: www.powiatmyszkowski.pl

Rysunek 5. Miejscowości w Gminie Koziegłowy

Źródło: www.koziegłowy.pl

3.1. Uwarunkowania przyrodnicze

Według podziału Polski na dzielnice rolniczo-klimatyczne Gumimskiego, obszar Gminy Koziegłowy, pod względem klimatycznym, należy do dzielnicy częstochowsko-kieleckiej. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 7,5- 8,0 st. C. Czas zalegania pokrywy śnieżnej wynosi 50 - 80 dni, a okres wegetacyjny: 210 - 220 dni. Średnia roczna suma opadów w wieloleciu 1961- 1990 wynosi 735 mm (Woźniki) i 683 mm (Zawiercie). Największe sumy opadów notowane są w lipcu i wynoszą 108 - 144 mm, najniższe w lutym: 35 - 37 mm. Dominują wiatry południowo-zachodnie, zachodnie i północno-zachodnie (ponad 55%) o średniej prędkości od 2 do 3 m/s.

Według podziału kraju na jednostki fizyczno-geograficzne J. Kondrackiego, obszar Gminy Koziegłowy zlokalizowany jest w obrębie dwóch podprowincji:

- Wyżyny Śląsko-Krakowskiej (większość obszaru);
- Niziny Opolskiej (część południowa wzdłuż doliny Małej Panwi) i jej części mezoregionu Równiny Opolskiej.

Podłoże stanowią środkowotriasowe dolomity margliste i górnotriasowe łowce z brekcją lisowską oraz ility i mułowce z wkładkami wapienia woźnickiego. W obrębie doliny Warty zalegają na nich dodatkowo piaski dolnojurańskie, piaskowce, żwiry i glinki ogniotrwałe oraz środkowojurańskie piaskowce, ility, łowce, zlepieńce i syderyty.

Wierzchnią warstwę stanowią czwartorzędowe piaski i gliny deluwialne, ility, gliny i piaski zwietrzelinowe oraz piaski i żwiry wodno-łodowcowe w obrębie doliny Warty.

Rzeźba terenu jest bardzo zróżnicowana. W południowej części, w dolinie Małej Panwi dominuje rzeźba równinna z rozległymi polami wydmyowymi piasków wodnołodowcowych i licznymi wydmyami. W obrębie Progu Woźnickiego, który oddziela dorzecza górnej Warty i Małej Panwi i Przemszy rzeźba staje się falista przez monoklinowy pas wzniesień. Dolinę Warty stanowi subsekwentna bruzda wypreparowana w mało odpornych na erozję rudonośnych łach środkowojurańskich.

Teren gminy należy w całości do bytomsko-olkuskiego regionu hydrogeologicznego. Główny poziom użytkowy wód podziemnych związany jest z utworami triasu środkowego lub triasu dolnego i środkowego. Drugorzędny poziom wodonośny związany jest w części północnej i północno-wschodniej z utworami jury dolnej, a na pozostałym obszarze z utworami szczelinowymi triasu górnego.

Obszar gminy podzielony jest pomiędzy zlewnie Odry z dorzeczami Małej Panwi i Warty oraz zlewni Wisły z dorzeczem Brynicy.

Przebieg działu wodnego II rzędu występuje między Małą Panwią i Wartą, natomiast przebieg działu wodnego I rzędu występuje między Małą Panwią i Brynicą.

Sieć wód powierzchniowych, prócz tych trzech głównych rzek - Warty, Małej Panwi i Brynicy, tworzą również ich dopływy (w tym m.in.: dopływ Warty – Boży Stok wraz ze swymi dopływami Sarnim i Złotym Stokiem) oraz zbiornik Porajski i mniejsze zbiorniki i oczka wodne.

Zbiornik Porajski jest położony poza granicami Gminy Koziegłowy: w sąsiedniej gminie Poraj.

Na terenie gminy znajdują się jedynie rozlewiska Warty i Bożego Stoku.

Gmina charakteryzuje się bogatą i zróżnicowaną szatą roślinną. Wśród lasów dominują stanowiska borów sosnowych, przeważnie boru sosnowego świeżego, następnie śródlądowego boru wilgotnego i bagiennego boru trzcinnikowego. Nad potokami, rowami i na obrzeżach zbiorników wodnych wykształciły się zubożałe płaty ługu jesionowo-olszowego. Występują tutaj również lasy mieszane i kontynentalne bory mieszane. W obrębie północno-wschodniej części licznie występują łąki i szuwały. Na północ od drogi Woźniki - Koziegłowy liczne są murawy psamofilne i kserotermiczne. Na pozostałym obszarze obserwuje się występowanie agrocenoz, wraz z roślinnością ruderalną, ze względu na nieprawidłowe prowadzenie gospodarki odpadami. Znaczne obszary gminy są zanieczyszczone poprzez zdeponowane odpady.

Na obszarze Gminy Koziegłowy istnieje rezerwat przyrody: "Cisy w Hucie Starej" o powierzchni 2,65 ha obejmujący teren oddziału leśnego 317c Nadleśnictwa Siewierz. Utworzony został Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 17.05.1957 roku w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. z 1957 r., Nr 52, poz. 330). Na terenie rezerwatu chronione jest naturalne stanowisko cisa pospolitego - *Taxus Baccata*.

Występują tu ponadto dwa drzewa objęte ochroną jako – pomniki przyrody. Są to dęby szypułkowe w kompleksie leśnym na zachód od Postępu.

Oprócz wyżej wymienionych obiektów przyrodniczych na terenie gminy występują liczne obszary o dużych wartościach przyrodniczych, które aktualnie nie są objęte ochroną. Obszary te stanowią przeważnie element regionalnego lub lokalnego systemu terenów chronionych, do najważniejszych należą:

- dolina Warty wraz ze Zbiornikiem Porajskim,
- dolina Małej Panwi,
- obszary dolin Sarniego, Złotego i Bożego Stoku,
- tereny tradycyjnych agrocenoz z licznymi zadrzewieniami, pojedynczymi drzewami na miedzach, pozostałościami sadów i mozaik_ pól uprawnych, ziem ugorowanych i odłogowanych oraz łąk i pastwisk.

Niemniej ważnym elementem są kompleksy leśne na południu i północy gminy.

Tablica 1. Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej w Gminie Koziegłowy

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2012
Obszary prawnie chronione, w tym:	ha	2,1
rezerваты przyrody	ha	2,1
Pomniki przyrody	szt.	5
Zieleń uliczna	ha	0,5
Cmentarze w tym:	szt.	9
powierzchnia	ha	12,0
Lasy gminne	ha	16,0

Źródło: GUS

Koziegłowy położone są na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej. Na ich terenie znajduje się wiele interesujących miejsc doskonale nadających się do turystyki, wypoczynku i rekreacji. Są to obszary i miejsca o walorach turystycznych i rekreacyjnych o znaczeniu ponadregionalnym. Pomimo wielu atrakcji turystycznych i miejsc godnych zobaczenia, gminy nie posiadają dostatecznej infrastruktury turystycznej, która umożliwiałaby dostępność do atrakcji turystycznych.

Jura Krakowsko-Częstochowska to jeden z najbardziej malowniczych regionów Polski rozciągający się na długości 160 km od Częstochowy do Krakowa. Swą nazwą nawiązuje do pasma alpejskiego na pograniczu Francji i Szwajcarii, gdzie budujące je skały wapienne i marglowe po raz pierwszy zostały opisane, a powstanie ich przyporządkowano na środkowy okres ery mezozoicznej zwany jurą. Stąd nazwa Jura, używana zamiennie do Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej.

Malowniczy krajobraz tego regionu tworzą wręcz bajkowe formy wapiennych ostańców, głębokie doliny, malownicze wzgórza i dziesiątki jaskiń. Naturalny krajobraz uzupełniają dzieła ludzkich rąk – malownicze warownie zwane Orlimi Gniazdami – zamki i strażnice, które budowane były na szczytach wzgórz i służyły obronie terenów przygranicznych w początkach drugiego tysiąclecia. Do dziś zachowały się one w postaci ruin, niektóre zostały odtworzone i odbudowane, i obok naturalnych tworów przyrody stanowią niewątpliwie największą atrakcję turystyczną Jury Krakowsko-Częstochowskiej.

Charakterystyczne dla Jury Krakowsko-Częstochowskiej są jaskinie, stanowiące jedno z największych skupisk jaskiń w Polsce. Powstały w wyniku stopniowej erozji skał wapiennych.

Pod względem przyrodniczym Jura jest regionem wyjątkowym. Można tu spotkać, występujące prawie obok siebie, elementy przyrody różnych, nieraz bardzo odległych obszarów. Na stosunkowo małym obszarze sąsiadują ze sobą zgrupowania roślinności o skrajnie różnych wymaganiach ekologicznych i pochodzeniu, a przejścia pomiędzy zbiorowiskami wynoszą czasami kilkadziesiąt centymetrów. Występuje tu zatem, ze względu na bardzo różnorodny krajobraz, niezwykle bogata flora i fauna, wiele gatunków endemicznych i reliktów, mających tu swe jedyne stanowisko w Polsce.

Na terenie Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej, będącej pod wpływem klimatu oceanicznego, dominują ciepłolubne rośliny charakterystyczne dla Europy Zachodniej. Stwierdzono występowanie tu ok. 1600 gatunków roślin naczyniowych, co stanowi 60% całej liczby gatunków tych roślin w Polsce. W zbiorowiskach leśnych występują głównie grądy, mieszane bory sosnowo-dębowe z domieszką jodły lub buka i świetliste dąbrowy. Sporadycznie występuje buczyna sudecka i karpacka z domieszką jodły. Zbiorowiska nieleśne stanowią tu przede wszystkim murawy kserotermiczne oraz krzaczaste zarośla leszczyny, tarniny i dzikiej róży na nieużytkach i suchych wapiennych zboczach. Osobliwością tutejszej flory są endemity, spośród których najbardziej znanymi są: brzoza ojcowska, warzucha polska i przytulia krakowska. Równie bogato przedstawia się świat zwierząt. Spośród ssaków można spotkać tu łosie, zamieszkujące Puszczę Dulowską, czy bobry. Na szczególną uwagę zasługują nietoperze, których na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej żyje 17 gatunków m.in. nocek orzęsiony w Jaskini Wierzchowskiej Górnej, podkowiec duży, stwierdzony w Polsce tylko w Jaskini Nietoperzowej oraz gacek wielkouchy i podkowiec mały w Sokolich Górach.

Na terenie Jury Krakowsko-Częstochowskiej w początkach drugiego tysiąclecia wzniesiono pierwsze grody obronne, które chronić miały szlaki handlowe w tworzącym się państwie piastowskim. W XIV wieku za czasów panowania Kazimierza Wielkiego na pograniczu polsko-czeskim, często w miejscu drewnianych grodów, wybudowano szereg warownych zamków m.in. w Ojcowie, Olsztynie, Lelowie, Bobolicach i Mirowie, w celu zabezpieczenia ówczesnej stolicy – Krakowa i ochrony granic państwa. Powstał w ten sposób system obronny zamków, uzupełniony niewielkimi strażnicami, ufortyfikowanymi klasztorami i kościołami.

Duży wkład w utworzenie takiego systemu wniosły również możne rody szlacheckie, które wybudowały na tym terenie swe warowne siedziby m.in. w Ogrodzieńcu, Smoleniu, Bydlinie, Pilicy, Morsku, Udorzu, Rabsztynie, Pieskowej Skale, Korzkwi, Lipowcu i Rudnie. Jurańskie zamki budowane były najczęściej na szczytach wzniesień, pośród trudno dostępnych skał wapiennych, stąd wzięła się ich nazwa – „Orle Gniazda”. Niestety, dziś większość tych wspaniałych budowli można oglądać tylko jako ruiny. Przyczyniły się do tego głównie wojny szwedzkie, w czasie których ograbiono i zniszczono większość zamków, a później rozbiory i restrykcyjna polityka zaborców.

3.2. Komunikacja

Podstawowy układ drogowy Gminy Koziegłowy tworzą:

- droga krajowa nr 1 - o długości 419,9 km łącząca północ Polski (Gdańsk) z południem (Cieszyn). Jest jedną z głównych tras w Polsce o przebiegu południkowym. Stanowi polską część międzynarodowego szlaku komunikacyjnego E75 Helsinki – Gdańsk – Łódź – Budapeszt – Ateny. Biegnie przez województwa: pomorskie, kujawsko-pomorskie, łódzkie i śląskie. Na północy rozpoczyna się w miejscowości Rusocin na węźle z drogą ekspresową S6 a kończy na granicy z Czechami w Cieszynie,
- droga wojewódzka nr 789 - o długości 62,5 km łącząca Brusiek z Lelowem, przebiegająca przez gminy: Niegowa, Żarki, Koziegłowy, Woźniki, Kalety,
- droga wojewódzka nr 791 - o długości 84 km łącząca Trzebinę (DK79) z Kolonią Poczesną (DK1), przebiegająca przez gminy województwa małopolskiego i śląskiego, m.in.: Trzebinia, Olkusz, Ogrodzieniec, Zawiercie, Myszków, Żarki, Poraj, Poczesna.
- drogi powiatowe oraz gminne.

Gmina Koziegłowy nie posiada bezpośredniego dostępu do sieci kolejowej. Najbliższa stacja kolejowa położona jest w Myszkowie.

W gminie funkcjonuje model obsługi komunikacją zbiorową oparty o przewozy PKS oraz prywatnych przewoźników - organizowane poza gminą. Ten układ powiązań pozwala na skomunikowanie się gminy z najbliższymi ośrodkami regionalnymi (tj. Myszków, Zawiercie i Częstochowa) oraz stolicą regionu: Katowicami.

W odległości ok. 30 km na południowy - zachód od centrum Miasta Koziegłowy zlokalizowany jest Międzynarodowy Port Lotniczy Katowice – Pyrzowice (pod względem liczby odprawianych pasażerów oraz pod względem liczby operacji lotniczych znajdujący się na czwartym miejscu wśród polskich portów lotniczych). Port posiada dwa terminale pasażerskie o łącznej przepustowości ponad 3,6 mln pasażerów rocznie.

3.3. Powierzchnia i grunty

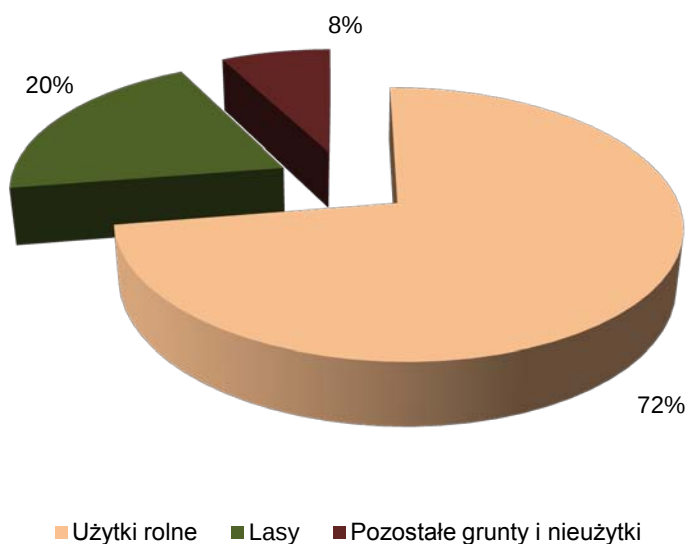
Powierzchnia Gminy Koziegłowy wynosi: 159,16 km², tj. 15.916 ha. Użytki rolne stanowią: 72%, lasy 20% natomiast pozostałe grunty i nieużytki: 8% ogółu obszaru gminy. Wśród użytków rolnych największą powierzchnię zajmują grunty orne ok. 66%, natomiast najmniejszą: sady tj. 1,3% powierzchni użytków rolnych.

Tablica 2. Struktura gruntów w Gminie Koziegłowy w ha

Wyszczególnienie	w ha
Użytki rolne – ogółem, w tym:	11532
grunty orne	7619
sady	153
łąki	3092
pastwiska	668
Lasy i grunty leśne ogółem	3170
Pozostałe grunty i nieużytki ogółem	1214
OGÓŁEM POWIERZCHNIA GRUNTÓW	15916

Źródło: GUS

Rysunek 6. Struktura gruntów w Gminie Koziegłowy

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

3.4. Demografia

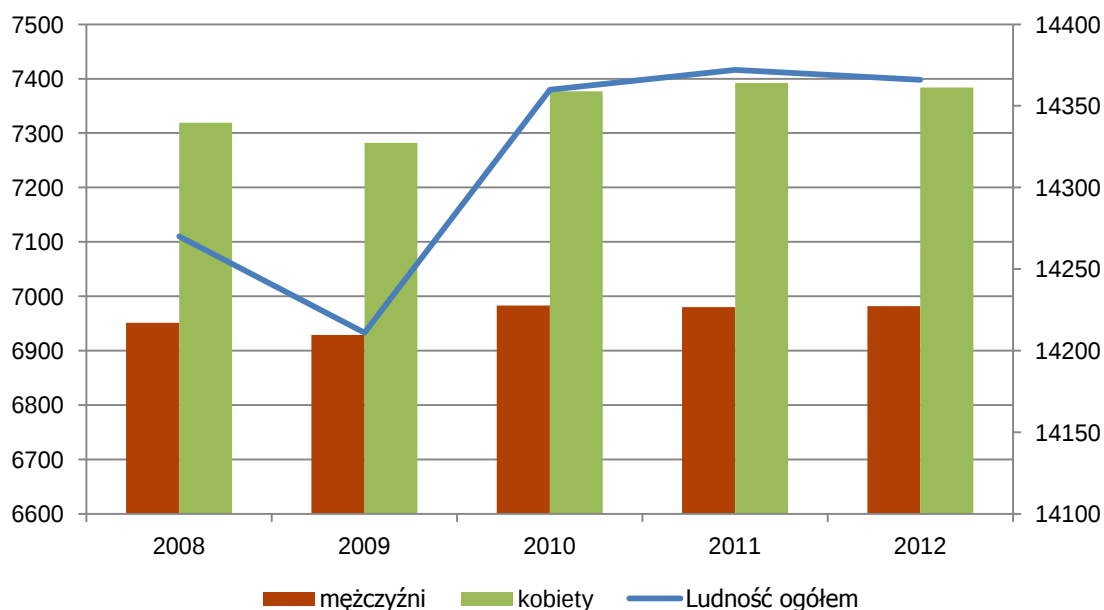
Liczba ludności w Gminie i Mieście Koziegłowy wg danych GUS za 2012r. wynosi: 14.366 osób, w tym: 7.384 kobiety i 6.982 mężczyzn. W latach 2008-2012 liczba ludności wzrosła o ok. 0,67%.

Tablica 3. Ludność w Gminie i Mieście Koziegłowy w latach 2008-2012

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2008	2009	2010	2011	2012
Ludność wg miejsca zamieszkania i płci						
stan na 31 XII						
ogółem	osoba	14270	14211	14360	14372	14366
mężczyźni	osoba	6951	6929	6983	6980	6982
kobiety	osoba	7319	7282	7377	7392	7384

Źródło: dane GUS

Rysunek 7. Kształtowanie się liczby ludności w Gminie i Mieście Koziegłowy w latach 2008-2012

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W Gminie i Mieście Koziegłowy (dane GUS za 2012 rok) wśród mieszkańców przeważają kobiety i stanowią 51,4% ogółu ludności.

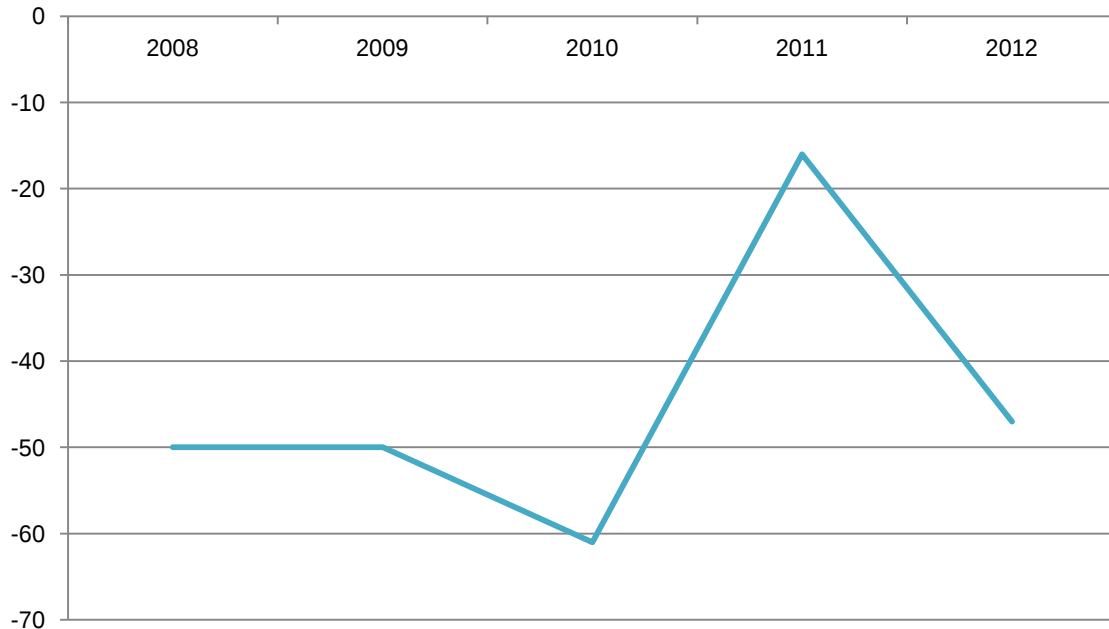
Przyrost naturalny w Gminie i Mieście Koziegłowy w latach 2008-2012 kształtował się na poziomie ujemnym.

Tablica 4. Ruch naturalny wg płci w Gminie i Mieście Koziegłowy w latach 2008-2012

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2008	2009	2010	2011	2012
Urodzenia żywe						
Ogółem	osoba	135	151	132	138	140
Mężczyźni	osoba	75	78	71	64	73
Kobiety	osoba	60	73	61	74	67
Zgony ogółem						
Ogółem	osoba	185	201	193	154	187
Mężczyźni	osoba	99	107	119	82	105
Kobiety	osoba	86	94	74	72	82
Przyrost naturalny						
Ogółem	osoba	-50	-50	-61	-16	-47
Mężczyźni	osoba	-24	-29	-48	-18	-32
Kobiety	osoba	-26	-21	-13	2	-15

Źródło: dane GUS

Rysunek 8. Kształtowanie się przyrostu naturalnego w Gminie i Mieście Koziegłowy w latach 2008-2012

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Saldo migracji w ruchu wewnętrznym jest dodatnie i w 2012r. wyniosło 57 osób, natomiast saldo migracji zagranicznych jest ujemne i kształtowało się na poziomie -6 osób.

Tablica 5. Migracje wewnętrzne i zagraniczne w Gminie i Mieście Koziegłowy w latach 2008-2012

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2008	2009	2010	2011	2012
zameldowania w ruchu wewnętrznym						
ogółem	osoba	149	115	168	113	149
mężczyźni	osoba	70	55	76	58	77
kobiety	osoba	79	60	92	55	72
zameldowania z zagranicy						
ogółem	osoba	1	2	4	3	1
mężczyźni	osoba	0	1	3	2	1
kobiety	osoba	1	1	1	1	0
wymeldowania w ruchu wewnętrznym						
ogółem	osoba	106	115	104	88	92
mężczyźni	osoba	49	50	45	45	39
kobiety	osoba	57	65	59	43	53
wymeldowania za granicę						
ogółem	osoba	2	0	2	0	7
mężczyźni	osoba	2	0	1	0	3
kobiety	osoba	0	0	1	0	4
saldo migracji wewnętrznych						
ogółem	osoba	43	0	64	25	57
mężczyźni	osoba	21	5	31	13	38
kobiety	osoba	22	-5	33	12	19
saldo migracji zagranicznych						
ogółem	osoba	-1	2	2	3	-6
mężczyźni	osoba	-2	1	2	2	-2
kobiety	osoba	1	1	0	1	-4

Źródło: dane GUS

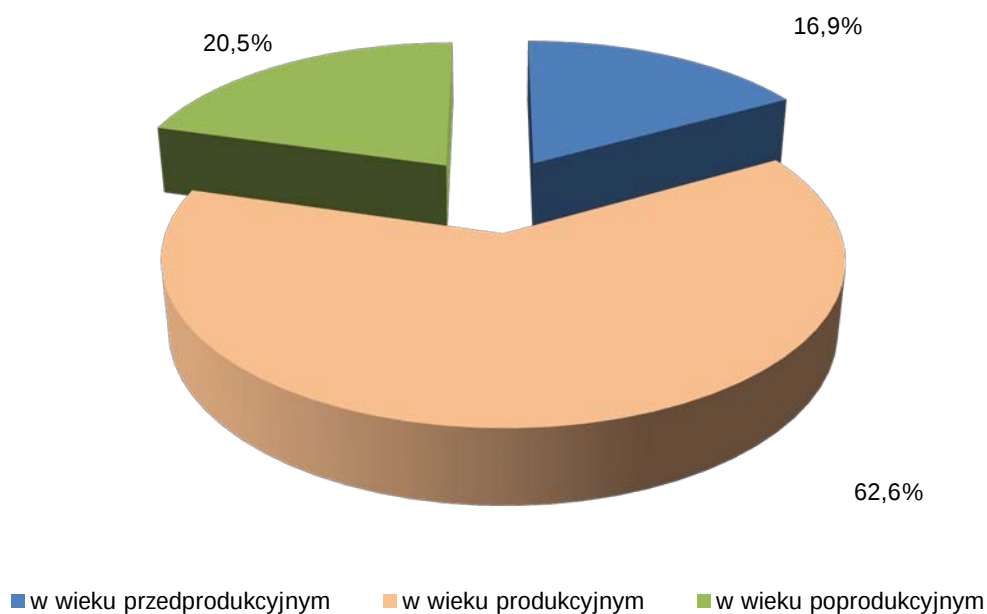
Liczba ludności w Gminie i Mieście Koziegłowy w wieku przedprodukcyjnym w 2012r. stanowiła: 16,9%, w wieku produkcyjnym: 62,6%, a w wieku poprodukcyjnym: 20,5% ludności ogółem. W latach 2008-2012 udział ludności w wieku przedprodukcyjnym zmalał, natomiast nieznacznie wzrósł w wieku poprodukcyjnym. Udział ludności w wieku produkcyjnym kształtował się w ciągu ostatnich 5 lat na zbliżonym poziomie.

Tablica 6. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem w Gminie i Mieście Koziegłowy w latach 2008-2012

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2008	2009	2010	2011	2012
Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem						
w wieku przedprodukcyjnym	%	17,4	17,2	17,3	17,0	16,9
w wieku produkcyjnym	%	62,6	62,8	62,7	62,7	62,6
w wieku poprodukcyjnym	%	20,0	20,0	20,0	20,3	20,5

Źródło: dane GUS

Rysunek 9. Struktura ludności w Gminie i Mieście Koziegłowy wg ekonomicznych grup wieku w 2012r. w %

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

3.5. Gospodarka

Liczba podmiotów gospodarczych Gminie i Mieście Koziegłowy zarejestrowanych w rejestrze REGON wynosiła w 2012r.: 1.611 szt., w tym: sektora publicznego: 24 szt. (1,5 % ogółu jednostek), a prywatnego: 1.587 szt. (98,5% ogółu jednostek).

Sektor prywatny stanowią przede wszystkim osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą: ok. 89% ogółu podmiotów.

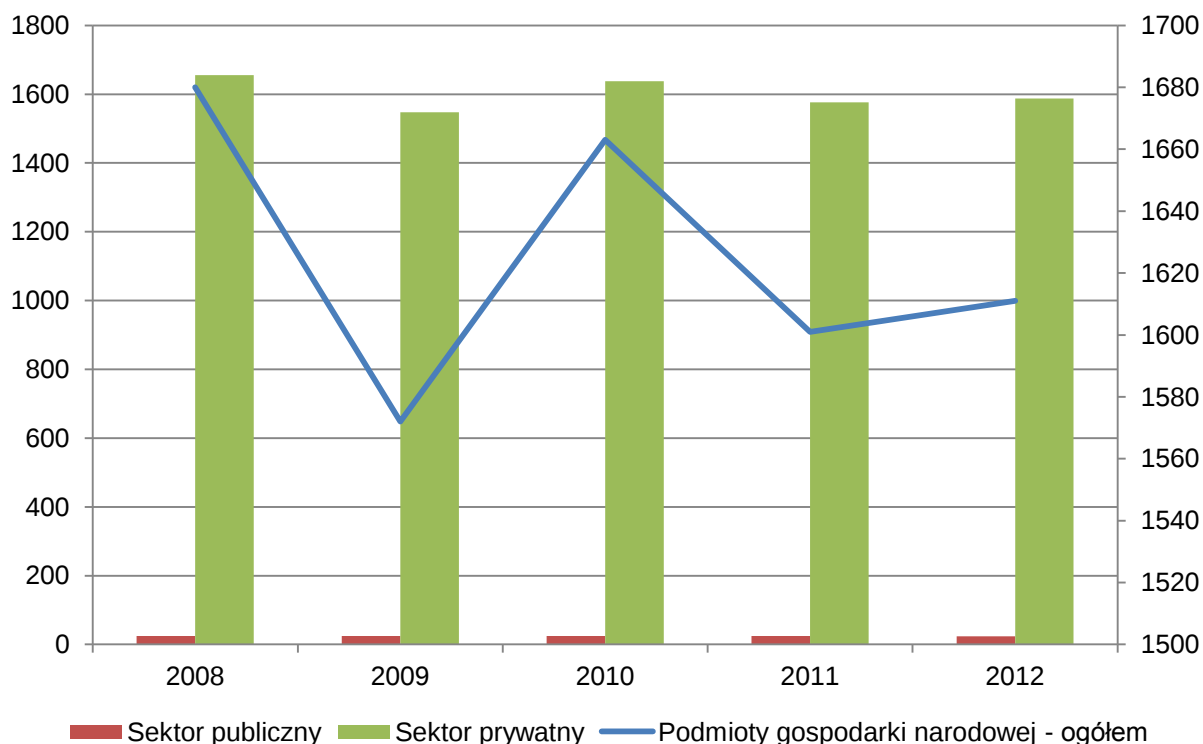
W analizowanym okresie czasu liczba podmiotów gospodarczych zmalała o ok. 4%. Zmiana dotyczyła przede wszystkim sektora prywatnego – osób prowadzących działalność gospodarczą.

Tablica 7. Podmioty gospodarki narodowej wg rejestru REGON na obszarze Gminy i Miasta Koziegłowy w latach 2008-2012

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2008	2009	2010	2011	2012
Podmioty wg sektorów własnościowych						
podmioty gospodarki narodowej ogółem	jed.gosp.	1680	1572	1663	1601	1611
sektor publiczny - ogółem	jed.gosp.	25	25	25	25	24
sektor publiczny - państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	jed.gosp.	23	23	23	23	22
sektor publiczny - państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego, gospodarstwa pomocnicze	jed.gosp.	0	1	1	-	-
sektor prywatny - ogółem	jed.gosp.	1655	1547	1638	1576	1587
sektor prywatny - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	jed.gosp.	1472	1380	1468	1402	1406
sektor prywatny - spółki handlowe	jed.gosp.	36	36	36	38	38
sektor prywatny - spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	jed.gosp.	3	3	3	4	6
sektor prywatny - spółdzielnie	jed.gosp.	3	3	3	3	3
sektor prywatny - fundacje	jed.gosp.	3	3	3	3	3
sektor prywatny - stowarzyszenia i organizacje społeczne	jed.gosp.	44	45	47	48	50

Źródło: dane GUS

Rysunek 10. Kształtowanie się liczby podmiotów gospodarki narodowej na obszarze Gminy i Miasta Koziegłowy w latach 2008-2012

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na terenie Gminy Koziegłowy najczęściej podmiotów gospodarczych działa w sektorze związanym z handlem hurtowymi i detalicznym, naprawą pojazdów samochodowych – 36,9% ogółu podmiotów, następnie: przetwórstwem przemysłowym: 21,3%, transportem i gospodarką magazynową: 11,7% oraz budownictwem: 8,1%.

W gminie zlokalizowany jest zakład produkujący wody gazowane, mineralne oraz funkcjonuje duże skupisko firm produkujących choinki z tworzyw sztucznych oraz wieńce i wianki. Do tradycji należy wytwarzanie rękodzieła ludowego z wiórek drzewnych tzw. łyków, w tym: kapeluszy, kwiatów, koszyków, elementów dekoracyjnych z wiórek osikowych.

Tablica 8. Podmioty gospodarki narodowej wg sekcji PKD na obszarze Gminy i Miasta Koziegłowy w latach 2009-2012

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2009	2010	2011	2012
OGÓŁEM	jed.gosp.	1572	1663	1601	1611
Sekcja A Rolnictwo, Leśnictwo, Łowiectwo i Rybactwo	jed.gosp.	48	46	42	38
Sekcja B Górnictwo i wydobywanie	jed.gosp.	6	8	5	4
Sekcja C Przetwórstwo przemysłowe	jed.gosp.	346	360	350	343
Sekcja D wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	jed.gosp.	1	1	2	2
Sekcja E Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	jed.gosp.	8	8	8	9
Sekcja F Budownictwo	jed.gosp.	115	129	124	131
Sekcja G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	jed.gosp.	619	647	603	595
Sekcja H Transport i gospodarka magazynowa	jed.gosp.	178	185	189	188
Sekcja I Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	jed.gosp.	26	27	23	22
Sekcja J Informacja i komunikacja	jed.gosp.	4	6	10	11
Sekcja K Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	jed.gosp.	27	30	27	28
Sekcja L Działalność związana z obsługą nieruchomości	jed.gosp.	4	5	5	6
SEKCJA M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	jed.gosp.	31	36	37	41
Sekcja N Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	jed.gosp.	8	14	17	18
Sekcja O Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	jed.gosp.	22	22	22	23
Sekcja P Edukacja	jed.gosp.	23	24	22	25
Sekcja Q Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	jed.gosp.	28	31	32	42
Sekcja R Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	jed.gosp.	29	28	28	29
Sekcja S Pozostała działalność usługowa	jed.gosp.	49	56	55	56

Źródło: dane GUS

W latach 2009-2012 liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Myszkowie zwiększyła się o ok. 7%. Udział osób bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym zamieszkujących gminę Koziegłowy na koniec 2012r. wyniósł: 10,5%.

Tablica 9. Liczba osób bezrobotnych zamieszkujących gminę i miasto Koziegłowy zarejestrowanych w PUP w latach 2009-2012

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012
Liczba osób bezrobotnych	732	667	782	781
Udział osób bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym	9,9%	9,0%	10,5%	10,5%

Źródło: dane GUS

3.6. Infrastruktura techniczna

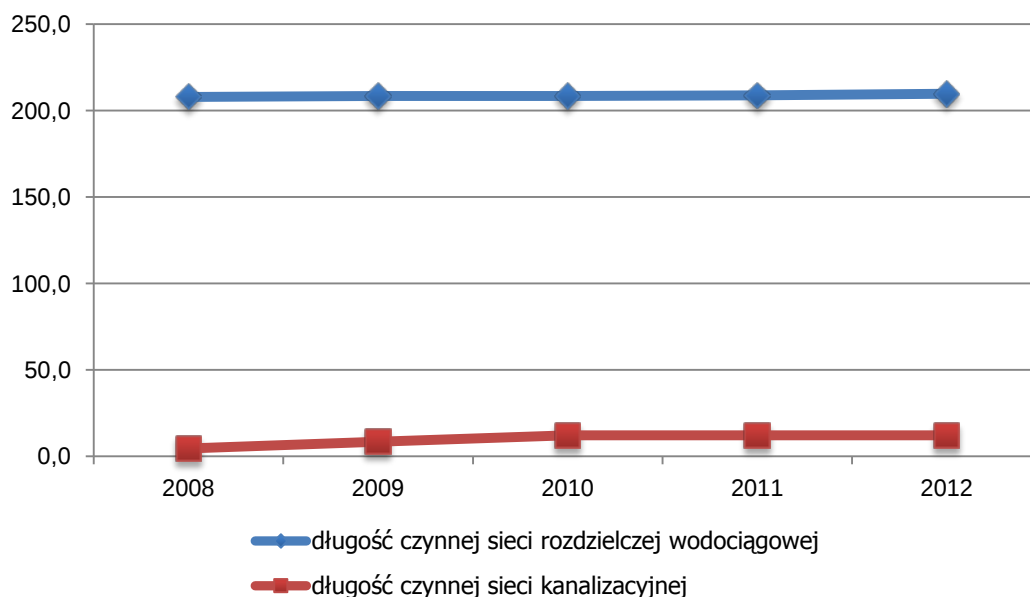
Długość czynnej sieci wodociągowej w Gminie i Mieście Koziegłowy wg danych GUS za 2012 rok wynosi 209,6 km, ludność korzystająca z sieci wodociągowej: 9.552 osób – co stanowi 67% liczby ogółu mieszkańców. Natomiast długość czynnej sieci kanalizacyjnej wynosi 12,1 km, a liczba ludności korzystająca z sieci kanalizacyjnej: 496 osób – ok. 4% ogółu mieszkańców. Na terenie gminy funkcjonuje jedna oczyszczalnia ścieków, która obsługuje sołectwo Rzeniszów.

Tablica 10. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w Gminie i Mieście Koziegłowy w latach 2008-2012

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2008	2009	2010	2011	2012
Wodociągi						
długość czynnej sieci rozdzielczej	km	207,9	208,3	208,3	208,7	209,6
długość czynnej sieci rozdzielczej będącej w zarządzie bądź administracji gminy	km	207,9	208,3	208,3	208,7	209,6
długość czynnej sieci rozdzielczej będącej w zarządzie bądź administracji gminy, eksploatowanej przez jednostki gospodarki komunalnej	km	207,9	208,3	208,3	208,7	209,6
połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt	4168	4277	4336	4430	4508
woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam3	248,2	318,3	274,9	275,6	312,5
ludność korzystająca z sieci wodociągowej w miastach	osoba	998	997	1043	1087	1360
ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	9044	9118	9265	9377	9552
zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca	m3	17,3	22,3	19,2	19,2	21,7
zużycie wody w gospodarstwach domowych w miastach na 1 mieszkańca	m3	29,5	29,5	28,6	28,0	31,9
zużycie wody w gospodarstwach domowych na wsi na 1 mieszkańca	m3	14,8	20,8	17,2	17,4	19,6
Kanalizacja						
długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	4,5	8,5	12,1	12,1	12,1
długość czynnej sieci kanalizacyjnej będącej w zarządzie bądź administracji gminy	km	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
długość czynnej sieci kanalizacyjnej będącej w zarządzie bądź administracji gminy eksploatowanej przez jednostki gospodarki komunalnej	km	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt	70	126	130	128	129
ścieki odprowadzone	dam3	3,3	15,3	22	32	15
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	317	471	486	492	496

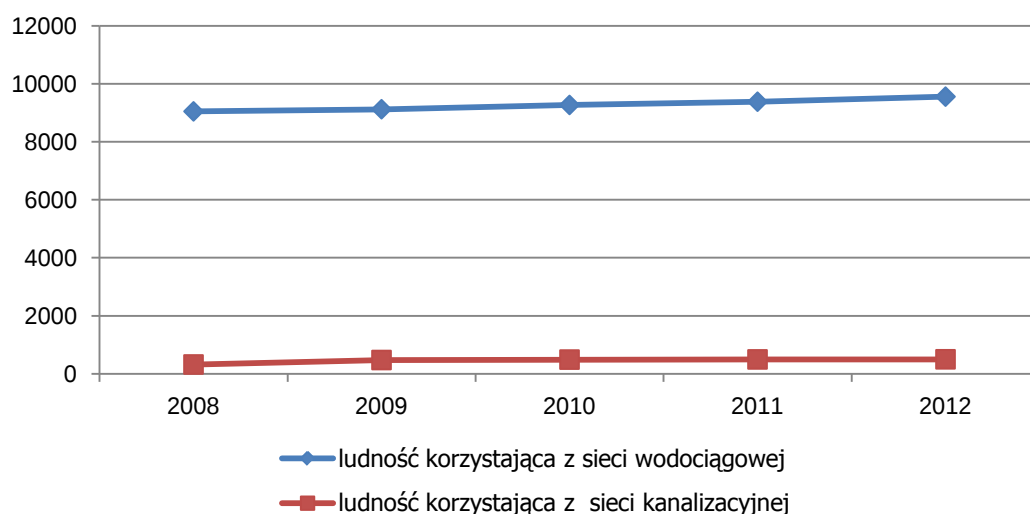
Źródło: dane GUS

Rysunek 11. Sieć kanalizacyjna i wodociągowa w Gminie i Mieście Koziegłowy w latach 2008-2012 – ujęcie graficzne

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Rysunek 12. Ludność korzystająca z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w Gminie i Mieście Koziegłowy w latach 2008-2012 – ujęcie graficzne

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Długość czynnej sieci gazowej ogółem w Gminie Koziegłowy wyniosła: 101.862 m, w tym przesyłowej: 8.760 m i rozdzielczej: 93.102 m (w 2012r.). Odbiorami gazu jest: 1.329 gospodarstw domowych, w tym ogrzewających mieszkania: 681 gospodarstw. Liczba ludności korzystająca z sieci gazowej wynosi: 3.575 osób, co stanowi prawie 25% ogółu liczby mieszkańców.

Tablica 11. Sieć gazowa w Gminie Koziegłowy w latach 2008-2012

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2008	2009	2010	2011	2012
Sieć gazowa						
długość czynnej sieci ogółem w m	m	102373	102811	101485	101515	101862
długość czynnej sieci przesyłowej w m	m	10339	10339	8760	8760	8760
długość czynnej sieci rozdzielczej w m	m	92034	92472	92725	92755	93102
czynne przyłącza do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych	szt.	1762	1772	1785	1792	1803
odbiorcy gazu	gosp.dom.	1338	1338	1351	1344	1329
odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	gosp.dom.	640	636	657	662	681
odbiorcy gazu w miastach	gosp.dom.	346	344	347	354	359
zużycie gazu w tys. m ³	tys.m ³	793,00	816,70	903,50	792,40	795,3
zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań w tys. m ³	tys.m ³	548,7	557,0	629,8	561,4	593,9
ludność korzystająca z sieci gazowej	osoba	3628	3696	3749	3741	3575

Źródło: dane GUS

3.7. Edukacja, kultura, sport i turystyka

Na terenie Gminy Koziegłowy funkcjonują następujące placówki oświatowe:

I. Zespoły Szkół:

1. Zespół Szkół w Koziegłowach

ul. 3 Maja 12, 42-350 Koziegłowy

W skład Zespołu wchodzi trzy placówki oświatowe:

- a) Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej-Curie;
- b) Gimnazjum im. Jana Pawła II
- c) Szkoła Podstawowa im. Alfreda Szklarskiego.

2. Zespół Szkół w Lgocie Górnej

W skład Zespołu wchodzi dwie placówki oświatowe:

- a) Gimnazjum
- b) Szkoła Podstawowa

3. Zespół Szkół w Pińczycach

W skład Zespołu wchodzi dwie placówki oświatowe:

- a) Gimnazjum
- b) Szkoła Podstawowa

II. Szkoły Podstawowe

- 1. Szkoła Podstawowa w Cynkowie
- 2. Szkoła Podstawowa w Gniazdowie
- 3. Szkoła Podstawowa w Siedlcu Dużym
- 4. Szkoła Podstawowa w Koziegłówkach

III. Przedszkole w Koziegłowach z Oddziałami Integracyjnymi

W przedszkolu funkcjonuje 8 oddziałów w tym dwa oddziały zamiejscowe zlokalizowane w budynku po szkole w Starej Hucie.

IV. Oświata Niepubliczna

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Stowarzyszenie Przyjaciół Szkół Katolickich w Winownie

Szkoła Podstawowa Stowarzyszenia Przyjaciół Szkół Katolickich w Mysłowie
Gimnazjum Stowarzyszenia Przyjaciół Szkół Katolickich w Mysłowie

V. Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Oświaty Samorządowej Gminy i Miasta Koziegłowy.

W latach 2010-2013 wzrosła liczba dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego o ok. 16% i wyniosła w roku szkolnym 2012/2013: 159 osób. Jeśli chodzi o szkolnictwo podstawowe to liczba uczniów stanowiła: 769 osób i w badanym okresie czasu kształtowała się na równym poziomie, natomiast zmniejszyła się o 7% liczba uczniów szkół gimnazjalnych do 395 osób.

Szkoły są wyposażone w komputery z dostępem do internetu. Dane wskazują, iż liczba uczniów przypadająca na 1 komputer z dostępem do internetu w szkołach podstawowych wyniosła: 9 osób, natomiast w gimnazjach: 17 osób.

Tablica 12. Edukacja w Gminie i Mieście Koziegłowy w latach 2010-2013

Wyszczególnienie	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Placówki wychowania przedszkolnego, w tym:	9	9	9
-przedszkola	1	1	1
Miejsca w przedszkolach	159	159	159
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego	351	385	407
Szkoły podstawowe	9	9	9
Uczniowie szkół podstawowych	768	761	769
Szkoły gimnazjalne	4	4	4
Uczniowie szkół gimnazjalnych	425	409	395
Uczniowie przypadający na 1 komputer z dostępem do internetu przeznaczony do użytku uczniów w szkołach			
-podstawowych	8	8	9
-gimnazjalnych	12	13	17
Komputery z dostępem do internetu przeznaczony do użytku uczniów w szkołach			
-podstawowych	94	96	90
-gimnazjalnych	36	31	23

Źródło: dane GUS

Potrzeby mieszkańców Gminy Koziegłowy w zakresie opieki zdrowotnej zapewniają placówki publiczne i niepubliczne. Usługi zdrowotne świadczy głównie Ośrodek Zdrowia w Koziegłowach oraz jego 4 filie w Cynkowie, Lgocie Górnej, Gniazdowie oraz Markowicach. Natomiast placówki niepubliczne zlokalizowane są w Koziegłowach oraz w Pińczycach. W placówkach tych nie ma stałych miejsc leżących (szpitalnych). Na terenie gminy brak jest szpitala oraz ośrodków opieki zdrowotnej o całodobowym przebywaniu pacjentów. Najbliżej zlokalizowany jest szpital powiatowy w Myszkowie.

Na terenie gminy działają również 2 apteki oraz 1 punkt apteczny.

Tablica 13. Opieka zdrowotna i społeczna w Gminie i Mieście Koziegłowy w latach 2008-2012

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2008	2009	2010	2011	2012
PRZYCHODNIE - AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA (STAN W DNIU 31 XII)						
Przychodnie						
ogółem	ob.	5	6	5	10	10
publiczne	ob.	1	2	1	5	-
niepubliczne	ob.	4	4	4	5	-
służby medycyny pracy	ob.	2	-	-	-	-
praktyki lekarskie w miastach	ob.	1	2	3	3	2
placówki ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 10 tys. ludności	ob.	4	4	3	7	7
Przychodnie podległe samorządowi terytorialnemu						
przychodnie ogółem	ob.	1	2	1	5	5
Podstawowa opieka zdrowotna – porady						
porady ogółem						
ogółem	jd	48172	49647	48992	50159	46460
przychodnie podległe samorządowi terytorialnemu	jd	32875	33172	33544	33939	31087
Ambulatoryjna opieka zdrowotna - porady lekarskie						
porady lekarskie ogółem						
ogółem	jd	-	-	-	-	65319
APTEKI I PUNKTY APTECZNE						
Apteki ogólnodostępne						
apteki	ob.	1	2	4	3	2
mgr farmacji	osoba	1	2	5	5	3
Punkty apteczne						
punkty apteczne	ob.	2	2	1	2	1
mgr farmacji	osoba	2	2	0	0	0
Apteki – wskaźniki						
ludność na aptekę ogólnodostępną	osoba	14270	7106	3590	4791	7183

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2008	2009	2010	2011	2012
ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ						
Korzystający ze środowiskowej pomocy społecznej						
gospodarstwa domowe korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej	gosp.dom.	336	416	371	390	427
osoby w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej	osoba	916	1005	940	925	996
udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem	%	6,4	7,0	6,6	6,4	6,9
ŚWIADCZENIA RODZINNE						
Korzystający ze świadczeń rodzinnych						
rodziny otrzymujące zasiłki rodzinne na dzieci	rodzina	900	826	772	743	661
dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny - ogółem	osoba	1569	1419	1310	1238	1141
dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny	osoba	1426	1270	1181	1124	1030
udział dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku	%	56,5	51,3	47,5	46,0	42,2
Kwoty świadczeń rodzinnych wypłaconych w roku – ogółem						
kwota świadczeń rodzinnych	tys. zł	2877	2990	3324	3321	3466
kwota zasiłków rodzinnych (wraz z dodatkami)	tys. zł	2043	1998	2190	2031	1892
kwota zasiłków pielęgnacyjnych	tys. zł	597	718	727	767	811
OPIEKA NAD DZIEĆMI I MŁODZIEŻĄ						
Placówki wsparcia dziennego ogółem						
Ogółem						
placówki wsparcia dziennego	ob.	0	0	0	0	7
korzystający (stan w dniu 31.XII)	osoba	-	-	-	-	91
korzystający w roku sprawozdawczym	osoba	0	0	0	0	299
miejsca	msc	-	-	-	-	180

Źródło: dane GUS

Z pomocy społecznej korzystało w 2012r.: 996 osób, czyli 6,9% mieszkańców gminy. Liczba rodziców, którzy na dzieci otrzymywali zasiłek rodzinny wyniosła 1.141 osób. W latach 2008-2012 dane te ulegały nieznacznym wahaniom, wzrastała natomiast kwota świadczeń rodzinnych wypłacanych każdego roku.

Na terenie gminy funkcjonuje Miejsko-Gminny Ośrodek Promocji Kultury (MGOPK) - jest samorządową jednostką kultury, z siedzibą przy ul. Żareckiej 28 w Koziegłowach. Ośrodek realizuje zadania w szeroko rozumianej edukacji kulturalnej. Jego celem jest organizowanie życia kulturalnego mieszkańców Gminy i Miasta Koziegłowy, oraz animacja społeczności lokalnej do uczestnictwa w wydarzeniach artystycznych. W strukturach MGOPK mieszczą się Świetlica Środowiskowa i jej filie w Gniazdowie, Mzykach, Wojsławicach, Lgocie Górnej, Pińczycach, Cynkowie, Markowicach oraz Biblioteka Publiczna i jej filie w Pińczycach, Cynkowie i Koziegłówkach. Ośrodek opiekuje się też Kołami Gospodyń Wiejskich, Gminnym Zespołem Pieśni i Tańca, Gminną Orkiestrą Dętą, Zespołem Śpiewaczym Złoty Kłos, Bractwem Rycerskim Krystyna z Koziegłów.

MGOPK w Koziegłowach, jest placówką działającą we wszystkich miejscowościach gminy. Ma za zadanie upowszechnianie i uprzystępnianie kultury. Działalność ta odzwierciedla się w formie dużych imprez plenerowych, okolicznościowych i cyklicznych oraz mniejszych działań skierowanych do pewnych grup czy wiekowych, czy też zainteresowań. Ośrodek duży nacisk kładzie na również na promowanie rodzimego dziedzictwa kulturowego, którym są wyroby z łyka osikowego. Cykliczne warsztaty rękodzielnicze, realizowane w ośrodku, mała ekspozycja regionalna w MGOPK, stanowią podstawę działań w tym kierunku.

W ośrodku funkcjonuje bogata oferta zajęć i warsztatów. Zainteresowani mogą uczestniczyć w zajęciach pracowni plastycznej dla dzieci, zajęciach artystycznych dla młodzieży i dorosłych, sportowych, muzycznych, teatralnych. Efektem pracy uczestników tych zajęć są przedstawienia teatralne w ośrodku. Podczas wakacji i ferii prowadzone są przez świetlicę środowiskową akcje: letnia i zimowa. Podczas akcji dzieci z różnych środowisk gminy mogą integrować się ze sobą wspólnie uczestnicząc w różnych wycieczkach, rozgrywkach i zabawach.

Najważniejsze zabytki i atrakcje turystyczne:

Miasto Koziegłowy

Wojewódzki konserwator zabytków, decyzją Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Katowicach z dnia 31.03.1953r. uznał miasto Koziegłowy za zabytek „w ramach historycznego założenia miejskiego o wartości historycznej”. Osadę na obecnym miejscu założył Mściwoj Wielki herbu Lis ponad 600 lat temu. Do dziś zachował się dawny układ urbanistyczny miasta. W centrum Koziegłów znajduje się czworoboczny rynek z ulicami wybiegającymi z narożników. Jego układ od XIV w. nie uległ znacznym zmianom, różnic dopatrzyć się można jedynie w odnawianych na bieżąco elewacjach budynków. Systematycznym zmianom ulega także architektura roślinna skweru. Oprócz nie naruszonego układu rynku, pozostała część planu przestrzennego miasta ulega nieustannej przebudowie.

Zabytki i miejsca które warto zobaczyć :

- Zabudowa miejska z XIV w. – układ urbanistyczny miasta Koziegłowy
- Kościół Marii Magdaleny z XV w.
- Kościół św. Barbary z XVII w.
- Pozostałości zamku w Koziegłowach z XIII w.
- Pałac biskupów w Koziegłowach
- Plebania z początku XVII w.
- Kościół św. Wawrzyńca w Cynkowie z XVII w. /zabytek klasy zerowej wraz z otaczającymi go zabytkowymi lipami/
- Sanktuarium św. Antoniego w Koziegłówkach
- Pomnik Ks. B. Bienieckiego z 1862 r. w Koziegłówkach
- Kaplica w Pińczycach z XVIII w.
- Baszta w murze zespołu pałacowego w Pińczycach z XVIII w.
- Pomniki Dziedziców Pińczyc i Fundatorów z 1767 r.
- W ogrodzie Plebańskim Stary Cis Jodłowy /będący pod ochroną/
- Pomnik przyrody - trzy dęby jurajskie w Postępie
- Rezerwat Przyrody „Cisy” w Hucie Starej
- Lgota Górna (Las) - dwa dęby szypułkowe
- Jedyne w Polsce rękodzieło artystyczne wykonane z łyka osikowego
- Kapelusz na miarę rekordu Guinnessa w Koziegłowach
- Galeria Malarska Tadeusza Puszczerwicza w Koziegłowach

Rynek w Koziegłowach

Układ urbanistyczny (czworoboczny z ulicami wybiegającymi z narożników) w ramach historycznego założenia miejskiego, nr rej.: R/409/53 z 31.03.1953. Rynek - serce miasta Koziegłów, po wielu latach starań i zabiegów doczekał się rewitalizacji. Jego układ od XIV w. nie uległ znacznym zmianom, różnic można dopatrzeć się w odnawianych na bieżąco

elewacjach budynków i architekturze roślinnej skweru. Przez wiele lat rynek był miejscem targowym, co powodowało coraz większą jego degradację. Zmiana lokalizacji targowiska stała się początkiem działań w kierunku rewitalizacji rynku.

Rynek, wykluczając drobne przeróbki architektoniczne, wynikające z upływu lat praktycznie w ogóle nie zmieniał swojego oblicza, od momentu wybudowania. Pomijając historię, we współczesnych czasach do degradacji zespołu architektonicznego w centrum Miasta głównie przyczyniły się odbywające się tam targi. Prace rewitalizacyjne mogły zostać podjęte dopiero, gdy punkt handlowy został przeniesiony z rynku. Po usunięciu funkcji handlowej rozpoczęto planowanie nad nadaniem

rynkowi atutów turystycznych, kulturalnych i gospodarczych. Obiekt poddano modernizacji, oprócz kompletnej wymiany płyty brukowej na granitową, odnowiono nawierzchnie gminnych dróg, dochodzących do rynku od strony północnej oraz kanalizację deszczową. Rynek po rewitalizacji jest doskonałym punktem spełniającym zaplanowane dla niego funkcje rekreacyjne i turystyczne.

Ruiny zamku w Koziegłowach

Ok. 2 km na północny – zachód od Koziegłów wznosił się zamek nizinny. Pozostało po nim niewielkie, sztuczne wzniesienie otoczone pierścieniowymi wałami. Niegdyś zamek leżał na podmokłym terenie, lekko opadającym w kierunku korytarza rzeki Sarni Stok. Można przypuszczać, że teren wokół zamku był zalany jego wodami.

Najstarszy dokument o Koziegłowach został wystawiony 12 listopada 1409r. przez Krystyna z Koziegłów. Zamek został w tym czasie przez niego wybudowany. Był punktem wypadowym na ziemię śląskie. Krystyn otrzymywał od króla polskiego pomoc zbrojną wspomagającą jego oddziały podczas częstych najazdów na ziemię śląskie. Częste ataki miały prawdopodobnie skłonić księcia czeskiego Wacława do sprzedaży starostwa siewierskiego i włączenia go do polskich ziem koronnych.

W roku 1443 biskup Zbigniew Oleśnicki kupił starostwo siewierskie wraz z Koziegłowami od księcia cieszyńskiego. Pogłębiające się kłopoty gospodarcze, zależność polityczna i ekonomiczna od biskupów krakowskich oraz różnice prawne między szlachtą koronną i siewierską skłoniły Koziegłowskich i wielu innych szlachciców do emigracji. W 1519r. zamek kupił biskup Jan Konarski. W 1589r. zamek już całkowicie zrujnowany. W XVIIIw. Został rozebrany, a kamienny budulec zużyto do budowy drogi wiodącej do pobliskiego Gniazdowa.

W wyniku przeprowadzonych sondażowych badań archeologicznych Włodzimierz Błaszczuk stwierdził, że wały pierścieniowe, otaczające zamek miały konstrukcję drewnianą wzmocnioną gliną i żwirem. U podstawy pierwszego wału znaleziono faszyne chroniącą jego brzegi przed erozją wodną, natomiast brzegi drugiego wału oblicowane były kamieniami wapiennymi układanymi na zaprawie glinianej. Między wałami była głęboka fosa wypełniona wodą. Drugi wał miał wysokość 3m i szerokość miejscami do 10m, z czego część zajmowała szerokość zapory drewniano – ziemnej, a pozostała przestrzeń pełniła funkcję drogi wałowej. Na szczycie zapory znajdował się chodnik straży osłonięty palisadą lub plecioną z gałęzi osłoną, chroniącą przed strzałami z łuków i kusz. Fosa z wodą znajdowała się również między drugim wałem a centralnym wzniesieniem, mierzącym 7m wysokości i ok. 50 m średnicy przy podstawie. Ten sztuczny nasyp był oblicowany belkami dębowymi. Na nim stał zamek stoczony murem obwodowym. Dziedziniec wyłożony był brukiem kamiennym. Niewielkie podgrodzie zajmowało ok. 800m.

Fundamenty wieży bramnej znajdowały się od strony wschodniej. Miały kształt czworoboku o wymiarach 9x9 m. Od frontu wieża wzmocniona była przyporami.

Wzniesienie centralne otoczone pierścieniowymi wałami miało pierwotnie kształt regularny. Widoczne ubytki ziemne są pozostałością niszczącej działalności ludzkiej.

Obronny obiekt nizinny w Koziegłowach jest typowym przykładem dwuwieżowych zamków o kształcie regularnym, budowanych w XIV w.

Zabytki sakralne

Kościół Marii Magdaleny w Koziegłowach

Na wschód od rynku znajduje się kościół parafialny pod wezwaniem Marii Magdaleny. Świątynię wybudowano w stylu gotyckim: grube mury, opięte na zewnątrz masywnymi szkarpami, dobrze harmonizują z XV-wiecznym prezbiterium, do którego ok. 1679 r. dobudowano nawę (pierwotnie była ona drewniana). Różne dobudówki zmieniały wygląd kościoła. Pojawił się stromy dach kryty gontem, ze zgrabną barokową wieżyczką. W latach 1973–1977 podczas prac renowacyjnych wojewódzki konserwator zabytków przypadkowo odkrył unikalne malowidła średniowieczne (prawdopodobnie z 1470 r.). Po wstępnych badaniach, prowadzonych przez zespół konserwatorów z Krakowa, okazało się, że znaczna część prezbiterium pokryta jest dwuwarstwową polichromią. Pierwsza to starsza warstwa gotycka, druga – młodsza, renesansowa. Treścią malowideł gotyckich są sceny pasyjne, wykonane techniką tempery na podbiałe czyli cienkiej warstwie wapna. Barwne, ale z licznymi ubytkami (przetarciami i naciekami), obrazy pokrywają prawie całą wysokość ścian ze scenami z życia i męki Chrystusa. Interesujący jest również fresk biegnący pod sklepieniem prezbiterium. Przedstawia on ornamenty roślinne, w które wkomponowano herb Polski i herby kapituły krakowskiej, Jagiellonów, Wieniawa i Radwan. Freski te posiadają wielkie znaczenie dla historii kultury i sztuki regionu, a nawet całej Polski.

Pałac Biskupów w Koziegłowach

W roku 2014 powrócił do miasta i osiadł na swych starych fundamentach pałac biskupów krakowskich. Skromniej zaś wypada powiedzieć, że to tylko nowe przedszkole z twarzą dawnego pałacu. Historia tego miejsca jest jeszcze starsza niż przynależność Koziegłów do Księstwa Siewierskiego (1519-1790) i sięga czasów króla Kazimierza Wielkiego. To tutaj w roku około 1356 zbudowali swój dwór pierwsi właściciele, Mszczuj z Krzelowa i Mściwoj z Kwiliny. Po nich byli następni zaszczytni w tytułach, a ich siedzibę nazywano zamkiem, domem pański, a nawet pałacem. W roku 1970 postanowiono o rozbiórce podupadłych budynków dworu, ale historia miała widać inne plany. Dzisiaj po rewitalizacji budowla (obiekt) (mury) dawnego pałacu staje się nową wizytówką i znakiem rozpoznawczy miasta.

Kościół św. Barbary w Koziegłowach z XVII w.

W północno-zachodniej części miasta, między ulicami Częstochowską, a 3 Maja znajduje się kościół św. Barbary, ufundowany przez rodzinę Kaweckich: Stanisława i Barbarę z Przerębskich. Prebenda kościoła św. Barbary miała erekcję z 1670 r. oraz zapis 7000 zł. Kościół konsekrowany był przez Mikołaja Oborskiego – sufragana krakowskiego. Świątynia jest murowana,

kryta gontem, sklepiona beczkowo, a na dachu ma barokową wieżę. Ołtarz w niej renesansowy, bogato złożony, ozdobiony 4 kolumnami.

Sanktuarium św. Antoniego w Koziegłówkach

Sanktuarium św. Antoniego w Koziegłówkach zbudowano w latach 1903 – 1908 według projektu Hugona Kudery i planów inż. Józefa Pomianowskiego. Kościół jest murowany, w stylu włoskiego renesansu. Była to budowla kosztowna. Doprowadzenie jej do końca zawdzięczać należy uporowi ks. Stanisława Zapałowskiego. Front kościoła zdobi wyniosła wieża z kolumnadą. Jej ostry szczyt wieńczy galeria na której umieszczono hełm z krzyżem. Dziesięć filarów podtrzymujących sklepienie dzieli kościół na trzy nawy: główną i dwie nawy boczne, całość ma kształt krzyża łacińskiego. Sklepienie głównej nawy jest wnekowe, bocznych – beczkowe. Są one urozmaicone pasami arkad, prezbiterium zdobią także arkady i przykienne wnęki. Ściany zdobią gzymsy i pilastry o bogatych kapitelach. Po obu stronach ołtarza stoją figury świętych przeniesione ze starego kościoła św. Mikołaja i św. Wojciecha. W kościele znajduje się obraz, który przedstawia postać św. Antoniego Padewskiego. Namalowany w Rzymie w 1568 r. został poświęcony przez papieża Piusa V. W kościele znajduje się szereg innych cennych relikwii, przedmiotów kultu religijnego, obrazów i figur. Owalnie wygięty chór, ozdobiony gipsaturą, stylowe portale i pomniki – z dawnej świątyni z 1603 r. Sanktuarium w Koziegłówkach, dzięki kultowi św. Antoniego jest miejscem pielgrzymek.

Kościół św. Wawrzyńca w Cynkowie z XVII w

Wybudowany został w 1631 r. przez Walentego Ruraja z Pyskowic, cieślę wiejskiego. Kościół figuruje w spisie zabytków klasy zerowej. Jest to drewniana budowla, jednonawowa z węższym trójbocznym zamkniętym prezbiterium, kryta gontem, o konstrukcji sumikowo-łatkowej. Ołtarz główny jest drewniany i pochodzi z I poł. XVII w. Kościółek otaczają stare zabytkowe lipy.

Kaplica w Pińczycach z XVIII w.

Znaczna odległość z Pińczyc do kościoła parafialnego w Koziegłówkach spowodowała, że dawni właściciele Pińczyc – Jan Kazimierz i Kassylida Bontoni w 1784r. wybudowali na wzgórzu murowaną z kamienia kaplicę dworską. Chór utrzymany jest w stylu barokowym. Prezbiterium zakończono absydalną głowicą, służącą za maleńką zakrystię. Na froncie kaplicy wznosi się smukła wieża, zakończona hełmem. Do wieży dostawiono drewnianą kruchtę. Główny ołtarz jest ozdobiony złożonymi korynckimi kolumnami i pilastrami. Znajduje się tam obraz Matki Boskiej Częstochowskiej, a

na zasuwie oryginalny obraz świętego Michała Archanioła. Do ciekawszych zabytków w Pińczycach można zaliczyć także pomniki np. Rodziny Bontonich, Stojowskich (dziejiców Pińczyc, fundatorów kaplicy) oraz monstrancję z 1767 r. i nową z 1904 r. ufundowaną przez Tomasza Dudę z Pińczyc, mszał z 1698 r. i dzwony z 1922 r. Godne uwagi są też sześciokątne baszty obronne znajdujące się w rogach muru cmentarza kościelnego. W ogrodzie plebańskim rośnie stary cis jodłowy będący pod ochroną.

Do tradycji w Koziegłowach, należy wytwarzanie rękodzieła ludowego z wiórek drzewnych tzw. łyków. Jest to jedyne miejsce w Polsce, a być może i na świecie, w którym wytwarzano i wytwarza się do dziś w specyficznej technologii kapelusze, kwiaty, koszyki, koszyczki, elementy dekoracyjne oraz inne wyroby z wiórek osikowych. Wyroby rękodzieła ludowego z Koziegłów prezentowane były w ciągu kilku lat na ponad dwudziestu pokazach, festiwalach i promocjach zagranicznych, między innymi we Francji, Hiszpanii, Szwecji, Anglii, Turcji, Niemczech, Włoszech czy na Korsyce.

IV. ZIDENTYFIKOWANE PROBLEMY –ANALIZA SWOT

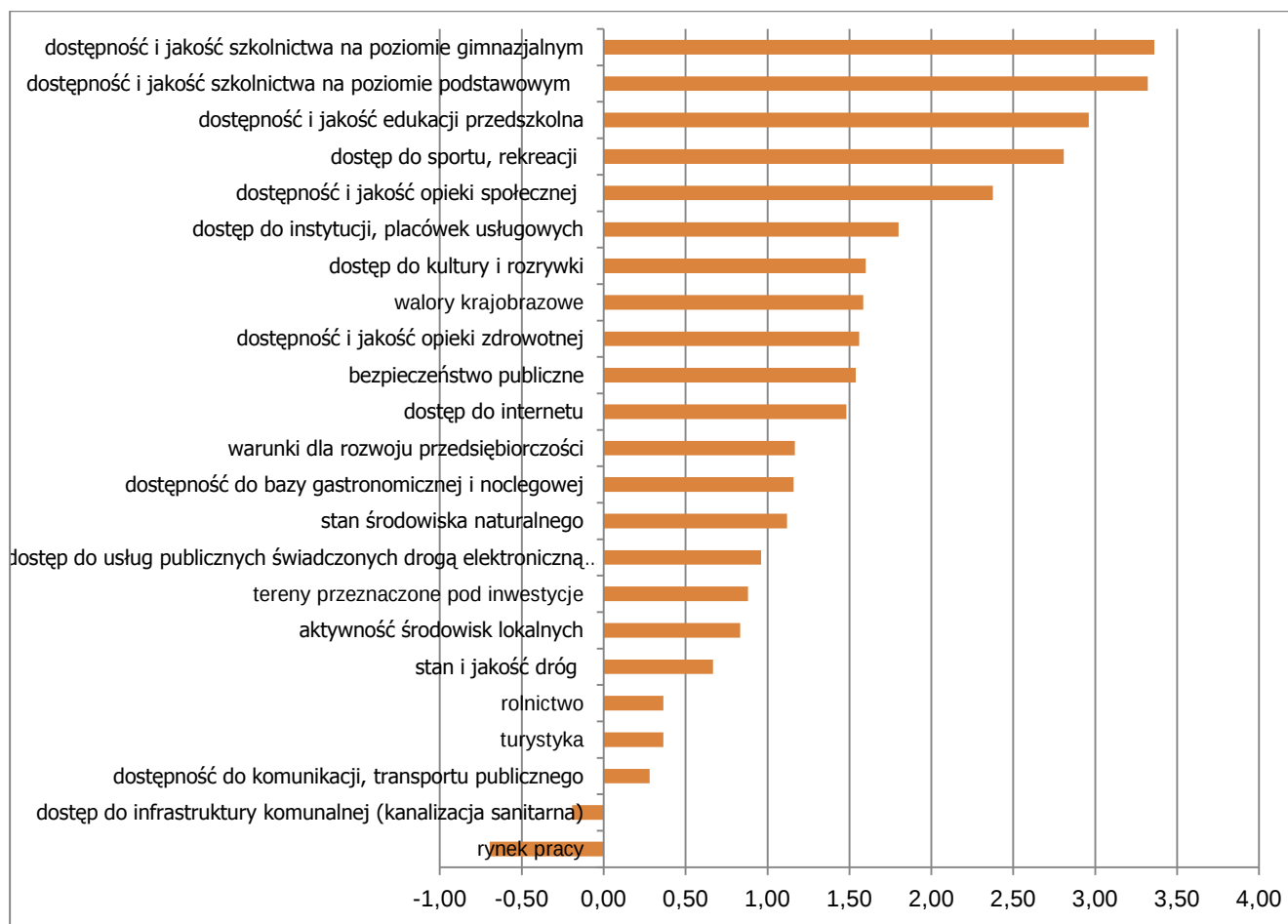
Analiza stanu istniejącego Gminy i Miasta Koziegłowy pozwala na identyfikację problemów, jakie muszą zostać rozwiązane. Na podstawie przeprowadzonych badań oraz ankiety wśród społeczności lokalnej gminy sporządzono analizę SWOT.

Istotnym czynnikiem wpływającym na zdefiniowanie kierunków rozwoju Gminy Koziegłowy, w tym celów strategicznych i szczegółowych, były wyniki badania ankietowego (w ramach konsultacji społecznych), przeprowadzonego wśród mieszkańców.

Ankietowani wskazali szereg problemów istotnych dla rozwoju gminy. Zgodnie z przeprowadzonymi badaniami, mieszkańcy ocenili poszczególne dziedziny życia i gospodarki w gminie.

Pozytywnie oceniono (bardzo dobrze i dobrze): dostępność do edukacji, sportu rekreacji opieki społecznej. Natomiast bardzo źle lub źle: rynek pracy, dostęp do infrastruktury komunalnej (kanalizacji sanitarnej), dostępność do komunikacji, transportu publicznego, turystykę i rolnictwo.

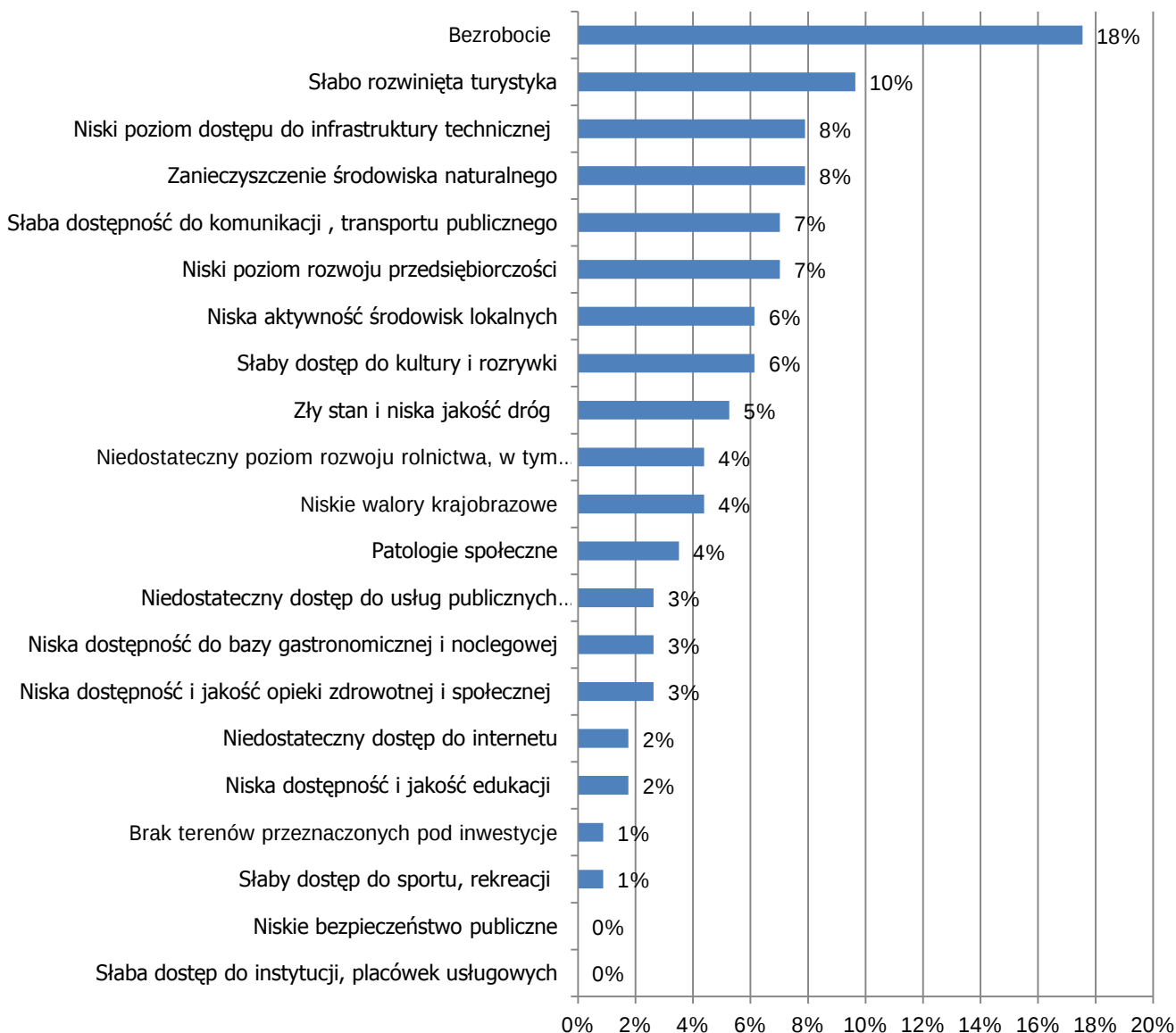
Rysunek 13. Ocena jakości, warunków życia w Gminie Koziegłowy oraz mocnych stron

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Według oceny ankietowanych (maksymalnie 5 odpowiedzi) do największych problemów i barier w rozwoju gminy zaliczono: bezrobocie, słabo rozwiniętą turystykę, niski dostęp do infrastruktury technicznej (kanalizacji sanitarnej), zanieczyszczenie środowiska.

Rysunek 14. Problemy i bariery w rozwoju Gminy Koziegłowy

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Do najważniejszych priorytetów w rozwoju gminy (możliwość wyboru 5 odpowiedzi), ankietowani zaliczyli przede wszystkim:

- Promocję i wsparcie wykorzystania odnawialnych źródeł energii,
- Budowę oczyszczalni ścieków i kanalizacji sanitarnej,
- Udogodnienia dla przedsiębiorców,
- Zwiększenie dostępności do programów mających na celu zmniejszenie bezrobocia i patologii społecznych.

Rysunek 15. Priorytety w rozwoju Gminy Koziegłowy

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Do priorytetowych inwestycji respondenci zaliczyli: budowę kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków, systemów odnawialnych źródeł energii, ścieżek rowerowych i zdrowia, krytej pływalni.

Ankietowani mieszkańcy czują się w Gminie Koziegłowy bezpiecznie, są silnie z nią związani, poleciliby gminę jako miejsce do zamieszkania. Uważają również, że Gmina Koziegłowy to dobra gmina. Jednak ponad połowa z nich nie poleciłaby Gminy Koziegłowy jako miejsca do pracy i wypoczynku.

Rysunek 16. Aspekty życia w Gminie Koziegłowy według mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

W wyniku przeprowadzonej analizy stanu istniejącego na podstawie danych historycznych (w tym statystycznych) oraz ankiet wypełnionych przez mieszkańców opracowano analizę SWOT oraz zdefiniowano cele rozwoju Miasta i Gminy Koziegłowy.

ANALIZA SWOT

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
• Dogodna lokalizacja w układzie komunikacyjnym (droga krajowa 1, bliskość międzynarodowego portu lotniczego w Pyrzowicach), • Rezerwy terenów przeznaczonych na rozwój przedsiębiorczości, • Istnienie rezerw obszarów przeznaczonych na prowadzenie działalności gospodarczej rolniczej, • Walory krajobrazowe, w tym lokalizacja na Jurze Krakowsko-Częstochowskiej, • Zadowalająca dostępność do sportu i rekreacji, kultury, • Zadowalająca dostępność do usług medycznych i opieki społecznej, • Dobra jakość szkolnictwa na poziomie podstawowym i gimnazjalnym, • Tania siła robocza, • Dodatnie saldo migracji, • Promocja gminy,	• Zanieczyszczenie środowiska naturalnego, • Zagrożenia powodziowe, • Słaby rozwój i niezadowalający stan infrastruktury drogowej i technicznej (brak systemu kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków), • Niedostateczny dostęp do komunikacji, transportu publicznego, • Niezadowalający stan substancji architektonicznej przede wszystkim budynków, w tym zabytków kulturowych i obiektów turystycznych, • Niewystarczająca oferta w zakresie wydarzeń kulturalnych, • Niski poziom dochodów gospodarstw domowych, • Ujemny przyrost naturalny, • Wysoki poziom bezrobocia, • Niedostosowanie kwalifikacji osób bezrobotnych do potrzeb rynku pracy, • Słabo wykwalifikowana kadra w branżach rozwijających się np. nowoczesnych technologii, • Niski poziom rozwoju przedsiębiorczości, • Brak instytucji otoczenia biznesu, w tym z zakresu wspierania rozwoju przedsiębiorczości, inicjatyw gospodarczych, • Niski poziom współpracy firm z instytucjami B+R oraz udział w klastrach przemysłowych, • Niski udział w gospodarce branż z zakresu nowoczesnych technologii oraz poziom wdrożenia innowacji w firmach, • Słabo rozwinięte usługi lub niedostosowane usługi dla rozwoju ruchu turystycznego (gastronomiczne, noclegowe, w tym agroturystyka), • Niedostateczna aktywność środowisk lokalnych,

SZANSE ROZWOJU	ZAGROŻENIA ROZWOJU
• Budowa oczyszczalni ścieków i systemu kanalizacji, • Budowa i modernizacja tras komunikacyjnych, • Poprawa konkurencyjności oraz jakości usług transportowych, • Rewitalizacja zdegradowanych obiektów i terenów, • Promocja i wsparcie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, • Stosowanie systemu selektywnej zbiórki odpadów, • Rozwój usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną (przez internet), • Udogodnienia dla przedsiębiorców, • Zwiększenie dostępności do programów mających na celu zmniejszenie bezrobocia i patologii społecznych, • Wzrost dochodów gospodarstw domowych, • Dopasowanie kierunków kształcenia i możliwość reorientacji w zależności od potrzeb rynku pracy, • Wzrost aktywności mieszkańców, • Wzrost liczby organizacji pozarządowych, • Możliwość pozyskania środków z funduszy strukturalnych na inwestycje, rozwój zasobów ludzkich,	• Postępująca degradacja infrastruktury technicznej, drogowej oraz środowiska naturalnego, • Ujemny przyrost naturalny i starzenie się społeczeństwa, • Utrzymujące się długotrwałe bezrobocie, • Brak zahamowania udziału „szarej strefy” w gospodarce, • Niska jakość systemu edukacji zawodowej, • Stagnacja lub zbyt wolne tempo poprawy jakości usług turystycznych oraz bazy hotelowo – gastronomicznej, • Niska rentowność przedsiębiorstw i związany z tym brak funduszy na inwestycje, • Brak dochodów gminy na odpowiednim poziomie niezbędnych do realizacji zadań inwestycyjnych, • Odpływ zainwestowanego kapitału z terenu gminy, • Niekorzystne i częste zmiany w prawodawstwie, • Niekorzystne zmiany makroekonomiczne,

V. USTALENIA STRATEGICZNE

4.1. Wizja oraz Misja Gminy i Miasta Koziegłowy

Wizja

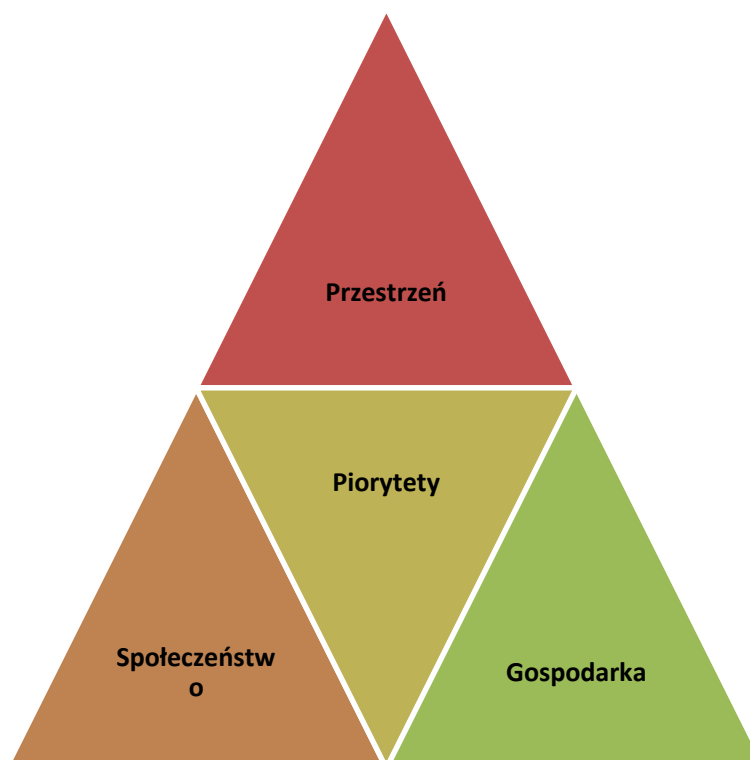
- **Koziegłowy** to dynamicznie rozwijająca się gmina wyposażona w infrastrukturę techniczną i społeczną, oferująca wysoki standard usług publicznych zaspokajających potrzeby mieszkańców i turystów, czysta ekologicznie i zasobna ekonomicznie dzięki nowoczesnej produkcji rolnej i przedsiębiorczości rozpoznawalnej w kraju i zagranicą

Misja

- Stworzenie warunków pozwalających na dynamiczny, zrównoważony rozwój społeczno – gospodarczy, przy zachowaniu tożsamości, dziedzictwa kulturowego oraz walorów krajobrazowych Gminy i Miasta Koziegłowy

4.2. Priorytety rozwoju, cele strategiczne i szczegółowe

Priorytety rozwoju:

Priorytet I. Przestrzeń

Cel strategiczny:	Cele szczegółowe:
Wysoka jakość środowiska naturalnego	• Uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej • Redukcja zagrożeń powodziowych • Poprawa jakości powietrza atmosferycznego • Wzrost poziomu wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych i budownictwa energooszczędnego • Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych Zmniejszenie ilości odpadów i uporządkowanie gospodarki odpadami (m. in. poprzez wprowadzenie systemu segregacji odpadów) • Ochrona dziedzictwa przyrodniczego
Rozwój i poprawa systemu komunikacyjnego	• Rozwój i modernizacja układu sieci drogowej • Poprawa dostępu do systemu transportu publicznego
Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego	• Zapewnienie powszechnego, szerokopasmowego i bezpiecznego dostępu do Internetu • Wzrost liczby usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną
Rewitalizacja zdegradowanych obszarów oraz rozwój mieszkalnictwa	• Rewitalizacja obszarów i obiektów zdegradowanych na cele społeczne, gospodarcze, turystyczne, kulturalne i edukacyjne • Poprawa dostępu i standardu zasobów mieszkaniowych

Priorytet II. Społeczeństwo

Cel strategiczny:	Cele szczegółowe:
Rozwój zasobów ludzkich oraz zmniejszenie bezrobocia	• Poprawa warunków i jakości kształcenia • Wzrost dostępności do edukacji • Stworzenie możliwości do reorientacji zawodowej oraz przekwalifikowania osób bezrobotnych • Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy
Poprawa stanu zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców	• Poprawa jakości i dostępności do usług medycznych • Poprawa warunków (w tym infrastruktury) aktywnego spędzania czasu wolnego • Promocja zdrowego stylu życia • Zmniejszenie liczby przestępczości i wykroczeń, w tym poprzez rozwój systemu monitoringu gminy
Wzrost znaczenia kultury i ochrona dziedzictwa kulturowego	• Ochrona zabytków i zachowanie dziedzictwa kulturowego dla przyszłych pokoleń • Stworzenie i rozwój lokalnych produktów kulturalnych • Zwiększenie oferty w zakresie wydarzeń kulturalnych

Priorytet III. Gospodarka

Cel strategiczny:	Cele szczegółowe:
Wzrost konkurencyjności lokalnej gospodarki i przedsiębiorczości	• Wzrost konkurencyjności lokalnych przedsiębiorstw • Stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości i zwiększenia zatrudnienia (m.in. wprowadzenie ulg i zachęt, rozwój infrastruktury gospodarczej, uzbrojenie terenów inwestycyjnych) • Poprawa dostępu do usług instytucji otoczenia biznesu i współpraca z instytucjami B+T, tworzenie klastrów • Aktywizacja i wspomaganie przedsiębiorczości mieszkańców
Poprawa efektywności i zwiększenie różnorodności produkcji rolnej	• Rozwój nowoczesnej i ekologicznej produkcji oraz przetwórstwa rolnego • Poprawa dostępu do usług instytucji otoczenia rolnictwa • Poprawa konkurencyjności rolnictwa i dostosowanie go do wymagań rynku • Poprawa stanu struktury agrarnej
Rozwój i poprawa usług turystycznych oraz promocja turystyczna gminy	• Poprawa jakości i dostępu do infrastruktury turystycznej • Poprawa standardu i oferty usług noclegowych i gastronomicznych • Rozwój agroturystyki w gminie

Wizja	Koziegłowy to dynamicznie rozwijająca się gmina wyposażona w infrastrukturę techniczną i społeczną, oferująca wysoki standard usług publicznych zaspokajających potrzeby mieszkańców i turystów, czysta ekologicznie i zasobna ekonomicznie dzięki nowoczesnej produkcji rolnej i przedsiębiorczości rozpoznawalnej w kraju i zagranicą									
Misja	Stworzenie warunków pozwalających na dynamiczny, zrównoważony rozwój społeczno – gospodarczy, przy zachowaniu tożsamości, dziedzictwa kulturowego oraz walorów krajobrazowych Gminy i Miasta Koziegłowy									
Priorytet	Przestrzeń				Społeczeństwo			Gospodarka		
Cel strategiczny	<i>Wysoka jakość środowiska naturalnego</i>	<i>Rozwój i poprawa systemu komunikacyjnego</i>	<i>Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego</i>	<i>Rewitalizacja zdegradowanych obszarów oraz rozwój mieszkalnictwa</i>	<i>Rozwój zasobów ludzkich oraz zmniejszenie bezrobocia</i>	<i>Poprawa stanu zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców</i>	<i>Wzrost znaczenia kultury i ochrona dziedzictwa kulturowego</i>	<i>Wzrost konkurencyjności lokalnej gospodarki i przedsiębiorczości</i>	<i>Poprawa efektywności i zwiększenie różnorodności produkcji rolnej</i>	<i>Rozwój i poprawa usług turystycznych oraz promocja turystyczna gminy</i>
Cele szczegółowe	• Uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej • Redukcja zagrożeń powodziowych • Poprawa jakości powietrza atmosferycznego • Wzrost poziomu wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych i budownictwa energooszczędnego • Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych • Zmniejszenie ilości odpadów i uporządkowanie gospodarki odpadami (m. in. poprzez wprowadzenie systemu segregacji odpadów) • Ochrona dziedzictwa przyrodniczego	• Rozwój i modernizacja układu sieci drogowej • Poprawa dostępu do systemu transportu publicznego	• Zapewnienie powszechnego, szerokopasmowego i bezpiecznego dostępu do Internetu • Wzrost liczby usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną	• Rewitalizacja obszarów i obiektów zdegradowanych na cele społeczne, gospodarcze, turystyczne, kulturalne i edukacyjne • Poprawa dostępu i standardu zasobów mieszkaniowych	• Poprawa warunków i jakości kształcenia • Wzrost dostępności do edukacji • Stworzenie możliwości do reorientacji zawodowej oraz przekwalifikowania osób bezrobotnych • Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy	• Poprawa jakości i dostępności do usług medycznych • Poprawa warunków (w tym infrastruktury) aktywnego spędzania czasu wolnego • Promocja zdrowego stylu życia • Zmniejszenie liczby przestępstw i wykroczeń, w tym poprzez rozwój systemu monitoringu gminy	• Ochrona zabytków i zachowanie dziedzictwa kulturowego dla przyszłych pokoleń • Stworzenie i rozwój lokalnych produktów kulturalnych • Zwiększenie oferty w zakresie wydarzeń kulturalnych	• Wzrost konkurencyjności lokalnych przedsiębiorstw • Stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości i zwiększenia zatrudnienia (m.in. wprowadzenie ulg i zachęt, rozwój infrastruktury gospodarczej, uzbrojenie terenów inwestycyjnych) • Poprawa dostępu do usług instytucji otoczenia biznesu i współpraca z instytucjami B+T, tworzenie klastrów • Aktywizacja i wspomaganie przedsiębiorczości mieszkańców	• Rozwój nowoczesnej i ekologicznej produkcji oraz przetwórstwa rolnego • Poprawa dostępu do usług instytucji otoczenia rolnictwa • Poprawa konkurencyjności rolnictwa i dostosowanie go do wymagań rynku • Poprawa stanu struktury agrarnej	• Poprawa jakości i dostępu do infrastruktury turystycznej • Poprawa standardu i oferty usług noclegowych i gastronomicznych • Rozwój agroturystyki w gminie

VI. WDRAŻANIE STRATEGII

Strategia Rozwoju zatwierdzona uchwałą Rady Miasta i Gminy Koziegłowy wdrażana będzie w horyzoncie czasowym: 2014-2020.

Za wdrożenie, monitoring i ewaluację odpowiedzialny jest: Burmistrz Gminy i Miasta, a nad osiągnięciem zakładanych celów właściwe komórki i jednostki organizacyjne gminy.

Niniejsze opracowanie powinno być dokumentem do konstruowania programów i konkretnych projektów, których wdrożenie pozwoli na osiągnięcie wyznaczonych priorytetów, celów strategicznych i szczegółowych.

Opis każdego programu musi dokładnie określać projekty, cele, które będzie realizował, zakres działań, koszt, źródła finansowania, jednostkę realizującą, podmioty współpracujące, koordynatora odpowiedzialnego za realizację oraz harmonogram realizacji.

W ramach procesu wdrażania strategii należy wymienić następujące działania:

Wprowadzenie długookresowego planowania finansowego i inwestycyjnego związanego z rozwojem gminy

Celem wprowadzenia systemu długookresowego planowania jest skuteczne i efektywne zarządzanie rozwojem gminy, w tym finansami. Na długoletnie planowanie finansów składają się takie działania, jak:

- długoletnie prognozowanie przychodów i wydatków budżetu gminy
- opracowanie i aktualizacja Wieloletniego Planu Finansowego, w tym wprowadzenie procesu hierarchizacji zadań inwestycyjnych
- ocena kondycji finansowej gminy, w tym określenie zdolności kredytowej gminy.

Finansowanie

Gmina posiada ograniczone możliwości bezpośredniego wspierania jednostek i organizacji czy podmiotów gospodarczych mogących realizować poszczególne elementy Strategii. Nie mniej jednak może tworzyć sprzyjające warunki m.in. do rozwoju gospodarczego, przyciągania inwestorów czy zdobywania środków pomocowych z Unii Europejskiej.

Realizacja programów zapisanych w Strategii powinna opierać się o:

- środki własne, budżetowe finansowanie wydatków majątkowych,
- środki pomocowe z funduszy Unii Europejskiej, w tym z funduszy strukturalnych,
- środki pozabudżetowe krajowe i zagraniczne np. ministerstwa, ambasady, fundacje, partnerstwo publiczno-prywatne.

Monitoring

Zapis priorytetów i celów strategicznych oraz szczegółowych nie stanowi dokumentu zamkniętego. Niejednokrotnie zmieniające się w czasie i pod wpływem różnych czynników potrzeby społeczne, powodują konieczność stałej aktualizacji strategii. Dlatego jej realizacja powinna być na bieżąco monitorowana, a wnioski płynące z monitoringu - wdrażane. Proces kontroli realizacji strategii powinien następować przynajmniej raz w roku, w okresie poprzedzającym prace nad budżetem kolejnego roku. Pozwoliłoby to wprowadzić do budżetu gminy niezrealizowane w minionym roku bądź nowe zadania i projekty wynikające ze zmieniających się potrzeb a wprowadzone w ramach aktualizacji do strategii.

Etapy procesu wdrażania Strategii Rozwoju

Najważniejsze etapy procesu wdrażania Strategii Rozwoju, w realizację których zaangażowane będą poszczególne jednostki organizacyjne Urzędu Gminy to :

- przygotowanie, aktualizacja oraz realizacja programów i projektów,
- przeprowadzenie procedury przetargowej w celu wyłonienia wykonawcy oraz podpisanie kontraktów z wykonawcami inwestycji w ramach projektu,
- monitoring realizacji projektów, sprawdzenie zgodności technicznej realizacji prac z założeniami dokumentacji technicznej, zapisami kontraktu oraz właściwymi aktami, zarówno polskiego prawa, jak i prawodawstwa europejskiego,
- prowadzenie rozliczeń finansowych – sporządzanie wniosków o płatność oraz sprawozdań okresowych i końcowych z realizacji projektu,
- monitoring wskaźników osiągniętych w wyniku realizacji projektów,
- aktualizacja Strategii Rozwoju, współpraca i prowadzenie konsultacji społecznych z podmiotami lokalnymi w zakresie planowanych zmian,
- prowadzenie działań promocyjnych i informacyjnych.

Stosowanie zasad partycypacji społecznej w ramach zarządzania strategią

Głównymi podmiotami realizującymi zadania wynikającymi ze strategii rozwoju będą władze samorządowe i jej jednostki organizacyjne. Jednak dla zapewnienia strategii poparcia społecznego proces wdrażania Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Koziegłowy, jak również jej aktualizacji i weryfikacji będzie odbywał się w warunkach ścisłej współpracy władz samorządowych z partnerami realizującymi strategię oraz mieszkańcami z zachowaniem zasad partycypacji społecznej.

VII. MONITORING STRATEGII

Istotą monitoringu jest gromadzenie, opracowywanie i przekazywanie informacji przydatnych w zarządzaniu rozwojem gminy. Rozwój będący efektem wdrażania Strategii powinien być ujmowany w następujących płaszczyznach:

- Przestrzeń,
- Społeczność,
- Gospodarka.

Głównymi obszarami monitorowania i ewaluacji Strategii Rozwoju Gminy są pogramy oraz realizowane projekty, w tym zadania inwestycyjne.

W celu sprawnego i efektywnego wdrażania założeń dokumentu niezbędne jest ciągłe monitorowanie efektów rzeczowych projektów, wchodzących w zakres określonych programów oraz wydatków na ich realizację. Sam proces monitorowania obejmuje zbieranie danych, obrazujących tempo i jakość wdrażania projektów realizujących cele zawarte w Strategii.

Monitoring oraz upowszechnienie efektów i wyników, w wyniku realizacji projektów, będzie prowadzony w oparciu o zgromadzone informacje oraz osiągnięte wskaźniki.

Za monitoring i ewaluację Strategii Rozwoju odpowiedzialny jest: Burmistrz Gminy i Miasta, a nad osiągnięciem zakładanych celów właściwe komórki i jednostki organizacyjne gminy.

Proces monitorowania polegał będzie na systematycznym obserwowaniu zmian zachodzących w ramach poszczególnych programów oraz celów wytyczonych w Strategii.

Ze względu na zewnętrzne i wewnętrzne uwarunkowania rozwoju województwa system monitoringu będzie funkcjonował w oparciu o zbiór informacji m.in. Urzędu Gminy i Miasta Koziegłowy oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

Tablica 14. Wskaźniki monitoringu o ewaluacji założeń Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Koziegłowy

Priorytet I. Przestrzeń	
<i>Wskaźnik monitoringu</i>	<i>Jednostka miary</i>
<i>Cel strategiczny: Wysoka jakość środowiska naturalnego</i>	
Długość sieci wodociągowej	km
Liczba przyłączy wodociągowych	szt.
Liczba osób korzystających z sieci wodociągowej	osoby
Długość sieci kanalizacyjnej	km
Liczba przyłączy kanalizacyjnych	szt.
Liczba osób korzystających z sieci kanalizacji sanitarnej	osoby
Liczba oczyszczalni ścieków	szt.
Ilość oczyszczonych śródków	m3/doba
Liczba zainstalowanych obiektów ochrony przeciwpowodziowej	szt.
Liczba unikniętych powodzi	szt.
Liczba zainstalowanych systemów odnawialnych źródeł energii	szt.
Liczba budynków poddanych termomodernizacji	szt.
Liczba zlikwidowanych źródeł niskiej emisji	szt.
Zmniejszenie emisji CO ₂	Mg/rok
Liczba osób korzystających z OZE	osoby
Zmniejszenie zapotrzebowania budynków na ciepło	MWh/rok
Liczba stanowisk do selektywnej zbiórki odpadów	szt.
Ilość odpadów będących przedmiotem segregacji	Tony
Liczba mieszkańców objętych selektywną zbiórką odpadów	osoby
Powierzchnia obszarów prawnie chronionych	ha
Powierzchnia zrekultywowanych obszarów	m ²
Liczba pomników przyrody	szt.
<i>Cel strategiczny: Rozwój i poprawa systemu komunikacyjnego</i>	
Długość dróg gminnych	km
Liczba wdrożonych systemów obszarowego sterowania i nadzoru ruchu	szt.
Średni czas przejazdu między dwoma punktami sieci	minuty
Liczba wypadków drogowych na 1.000 zarejestrowanych pojazdów	szt.
Linie transportu zbiorowego	szt.
Liczba osób korzystających dziennie z infrastruktury transportu zbiorowego	osoby
<i>Cel strategiczny: Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego</i>	
Długość sieci szerokopasmowej	km

Priorytet I. Przestrzeń	
Wskaźnik monitoringu	Jednostka miary
Gospodarstwa domowe wyposażone w komputery z dostępem do internetu	szt.
Liczba Publicznych Punktów Dostępu do Internetu i hotspot'ów	szt.
Liczba osób korzystających z Publicznych Punktów Dostępu do Internetu i hotspot'ów	osoby
Liczba świadczonych usług publicznych on-line	szt.
Liczba osób korzystających z e-usług	osoby
Cel strategiczny: Rewitalizacja zdegradowanych obszarów oraz rozwój mieszkalnictwa	
Liczba zrewitalizowanych obiektów	szt.
Powierzchnia zrewitalizowanych terenów	ha
Powierzchnia usługowa na zrewitalizowanych terenach	m2
Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury dostępnej w wyniku rewitalizacji	osoby
Powierzchnia zabudowanych/zrehabilitowanych pustych przestrzeni publicznych	m2
Liczba mieszkań zamieszkaných ogółem	szt.
Liczba mieszkań oddanych do użytku	szt.
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania	m2

Priorytet II. Społeczeństwo	
Wskaźnik monitoringu	Jednostka miary
Cel strategiczny: Rozwój zasobów ludzkich oraz zmniejszenie bezrobocia	
Liczba placówek oświatowych	szt.
Liczba pracowni komputerowych w szkołach z dostępem do internetu	szt.
Liczba studentów na 1.000 mieszkańców	osoby
Liczba absolwentów studiów podyplomowych	osoby
Wydatki budżetu gminy na oświatę i wychowanie 1 mieszkańca	tys. PLN
Liczba programów związanych z podniesieniem kwalifikacji	szt.
Liczba programów aktywizacji osób bezrobotnych	szt.
Stopa bezrobocia rejestrowanego	%
Pracujący ogółem, w tym w sektorze prywatnym	osoby
Cel strategiczny: Poprawa stanu zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców	
Liczba przychodni i ośrodków zdrowia na 1.000 mieszkańców	szt.
Liczba sprzętu aparatury medycznej	szt.
Średni czas oczekiwania na świadczone usługi	dni
Liczba wdrożonych systemów jakości usług medycznych	szt.
Liczba przeprowadzonych badań profilaktycznych	szt.

Priorytet II. Społeczeństwo	
<i>Wskaźnik monitoringu</i>	<i>Jednostka miary</i>
Liczba obiektów sportowych i rekreacyjnych	szt.
Liczba osób korzystających z obiektów sportowych i rekreacyjnych	osoby
Liczba obiektów rekreacyjnych w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców	szt.
Ilość zainstalowanych urządzeń systemu monitoringu bezpieczeństwa	szt.
Zmniejszenie poziomu przestępstw	%
Cel strategiczny: Wzrost znaczenia kultury i ochrona dziedzictwa kulturowego	
Liczba obiektów zabytkowych poddanych procesom: konserwacji, renowacji, modernizacji, adaptacji	szt.
Liczba obiektów zabytkowych zaadaptowanych na cele kulturalne	szt.
Liczba instytucji kultury	szt.
Liczba lokalnych produktów kulturalnych	szt.
Liczba szlaków dziedzictwa kulturowego	szt.
Liczba punktów informacji kulturalnej	szt.
Liczba ofert programowych w zakresie kultury	szt.
Liczba osób korzystających z bazy kulturalnej	osoby
Liczba osób korzystających ze szlaków dziedzictwa kulturowego	osoby
Liczba widzów i słuchaczy koncertów, i wydarzeń kulturalnych	osoby
Liczba wydarzeń kulturalnych w ciągu roku	szt.
Wydatki budżetu gminy na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego na 1 mieszkańca	tys. PLN

Priorytet III. Gospodarka	
<i>Wskaźnik monitoringu</i>	<i>Jednostka miary</i>
Cel strategiczny: Wzrost konkurencyjności lokalnej gospodarki i przedsiębiorczości	
Liczba przedsiębiorstw	szt.
Wielkość nakładów inwestycyjnych w MSP	tys. PLN
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w systemie REGON ogółem i na 1 tys. ludności (w tym: spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego, MSP)	szt.
Liczba inwestorów zagranicznych	szt.
Powierzchnia parków technologicznych i parków przemysłowych	ha
Liczba przedsiębiorstw zlokalizowanych na terenie parku przemysłowego i parku technologicznego	szt.
Liczba instytucji wsparcia przedsiębiorczości	szt.
Liczba firm korzystających z usług instytucji wsparcia przedsiębiorczości	szt.

Priorytet III. Gospodarka	
<i>Wskaźnik monitoringu</i>	<i>Jednostka miary</i>
Liczba firm współpracujących z instytucjami B+R	szt.
Liczba powiązań kooperacyjnych, w tym klastrów przemysłowych	szt.
Liczba programów wsparcia przedsiębiorczości w gminie	szt.
<i>Cel strategiczny: Poprawa efektywności i zwiększenie różnorodności produkcji rolnej</i>	
Liczba osób pracujących w rolnictwie	osoby
Średnia powierzchnia gospodarstw rolnych	ha
Liczba ekologicznych gospodarstw rolnych	szt.
Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych	tys. PLN
Przeciętna powierzchnia użytków rolnych gospodarstwa rolnego, w tym gospodarstwa indywidualnego	ha
Liczba instytucji wsparcia rolnictwa	szt.
Liczba rolników korzystających z usług instytucji wsparcia rolnictwa	osoby
<i>Cel strategiczny: Rozwój i poprawa usług turystycznych oraz promocja turystyczna gmin</i>	
Liczba obiektów infrastruktury turystycznej	szt.
Długość szlaków turystycznych	km
Liczba parków tematycznych	szt.
Liczba turystów uczestniczących w imprezach kulturalno - sportowych	osoby
Liczba turystów korzystających z infrastruktury turystycznej	osoby
Liczba centrów i punktów informacji turystycznej	szt.
Liczba wdrożonych systemów informacji turystycznej	szt.
Liczba użytkowników systemu informacji turystycznej	osoby
Liczba imprez i kampanii promujących lokalne i regionalne produkty turystyczne	szt.
Liczba uczestników imprez promujących lokalne i regionalne produkty turystyczne	osoby
Liczba obiektów noclegowych turystyki, w tym hoteli	szt.
Liczba gospodarstw agroturystycznych	szt.
Liczba miejsc noclegowych	szt.
Liczba osób korzystających z noclegów w ciągu roku	osoby
Udzielone noclegi w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania, w tym turystom zagranicznym	osoby
Liczba placówek gastronomicznych	szt.

Spis tablic

Tablica 1. Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej w Gminie Koziegłowy	15
Tablica 2. Struktura gruntów w Gminie Koziegłowy w ha	18
Tablica 3. Ludność w Gminie i Mieście Koziegłowy w latach 2008-2012	19
Tablica 4. Ruch naturalny wg płci w Gminie i Mieście Koziegłowy w latach 2008-2012	20
Tablica 5. Migracje wewnętrzne i zagraniczne w Gminie i Mieście Koziegłowy w latach 2008-2012	21
Tablica 6. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem w Gminie i Mieście Koziegłowy w latach 2008-2012	22
Tablica 7. Podmioty gospodarki narodowej wg rejestru REGON na obszarze Gminy i Miasta Koziegłowy w latach 2008-2012	23
Tablica 8. Podmioty gospodarki narodowej wg sekcji PKD na obszarze Gminy i Miasta Koziegłowy w latach 2009-2012	25
Tablica 9. Liczba osób bezrobotnych zamieszkujących gminę i miasto Koziegłowy zarejestrowanych w PUP w latach 2009-2012	26
Tablica 10. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w Gminie i Mieście Koziegłowy w latach 2008-2012	27
Tablica 11. Sieć gazowa w Gminie Koziegłowy w latach 2008-2012	29
Tablica 12. Edukacja w Gminie i Mieście Koziegłowy w latach 2010-2013	31
Tablica 13. Opieka zdrowotna i społeczna w Gminie i Mieście Koziegłowy w latach 2008-2012	32
Tablica 14. Wskaźniki monitoringu o ewaluacji założeń Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Koziegłowy	55

Spis rysunków

Rysunek 1. Metodologia opracowania Strategii Rozwoju	4
Rysunek 2. Lokalizacja Gminy Koziegłowy w Polsce	10
Rysunek 3. Lokalizacja Gminy Koziegłowy w Województwie Śląskim	11
Rysunek 4. Lokalizacja Gminy Koziegłowy w Powiecie Myszkowskim	12
Rysunek 5. Miejscowości w Gminie Koziegłowy	12
Rysunek 6. Struktura gruntów w Gminie Koziegłowy	18
Rysunek 7. Kształtowanie się liczby ludności w Gminie i Mieście Koziegłowy w latach 2008-2012	19
Rysunek 8. Kształtowanie się przyrostu naturalnego w Gminie i Mieście Koziegłowy w latach 2008-2012	20
Rysunek 9. Struktura ludności w Gminie i Mieście Koziegłowy wg ekonomicznych grup wieku w 2012r. w %	22
Rysunek 10. Kształtowanie się liczby podmiotów gospodarki narodowej na obszarze Gminy i Miasta Koziegłowy w latach 2008-2012	24
Rysunek 11. Sieć kanalizacyjna i wodociągowa w Gminie i Mieście Koziegłowy w latach 2008-2012 – ujęcie graficzne	28
Rysunek 12. Ludność korzystająca z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w Gminie i Mieście Koziegłowy w latach 2008-2012 – ujęcie graficzne	28
Rysunek 13. Ocena jakości, warunków życia w Gminie Koziegłowy oraz mocnych stron	40
Rysunek 14. Problemy i bariery w rozwoju Gminy Koziegłowy	41
Rysunek 15. Priorytety w rozwoju Gminy Koziegłowy	42
Rysunek 16. Aspekty życia w Gminie Koziegłowy według mieszkańców	43